

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΗΧΩ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Διευθυντῆς Ν. ΦΑΛΗΡΕΥΣ ΒΕΗΣ

Συντάκται Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. Ν. ΓΡΥΠΑΡΗΣ.

ΤΗ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΩΤΕΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἐκδίδεται: Κ. ΖΙΒΙΑΔΗΣ ΚΑΙ ΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φυλλάδιον: **Κίμωνος Μπέλλα**, (Marche Funèbre). — **Λεωνίδα Κανελλοπούλου**, «Ὁ Ἀνθρωπάκος». — **Ι. Πολυλά**, «Ἐνα μικρὸ λάθος» (συνέχεια). — **Ἀλεξάνδρος Παπαδοπούλου**, «Κοινωνικὴ Μελέτη». — «Παιρὰ σμάς» (μυθιστόρημα **Th. Bentzon**).
Ἐξωφύλλου: (ἐπιφύλλις «Ἠχοῦς»). «Ἐνα κυνήγι λύκων» τέλος). — Διὰ τῆς ταχέως ἀμειβομένης.

Συνδρομή: Ἐν Κωνσταντινῶν γρ. 40. — Ταχυδρομικῶς γρ. 54. — Ἐξωτερικοῦ γρ. 12. — Ἐκαστον φυλλάδιον γρ. 1.
Ἄμα τῆ πληρωμῆ τῆς συνδρομῆς δίδεται τὸ πρῶτον μέρος τοῦ μυθιστορήματος.

Adresse: N. PHALÈRE BEY

Directeur de "L'ECHO LITTÉRAIRE,,

12 Rue Haratchi, Galata - Constantinople.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύποις Κ. ΖΙΒΙΑΔΟΥ καὶ Σα, Γαλατῆ, ὁδὸς Χαριστῆ, ἀριθ. 12.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ "ΗΧΟΥΣ"

ΕΝΑ ΚΥΝΗΓΙ ΛΥΚΩΝ

(Συνέχ. ιδ. 26 φιλολ.)

Μία πρώτη έκπυρσοκρότησις βέβηλος ἀντήχησεν, κατόπιν έκπυρσοκρότησις, φωνή των χωρικών και κρότοι των πυροτεχνημάτων επηκολούθησαν δι' ἀρκετήν ὥραν. Ἐγύρισκ πρὸς τὸν γείτονα μου καὶ τὸν εἶδα νὰ κάμη μισὴν κίνησιν· τυτοχρόνως εἶδα ἕναν λύκο, ὁ ὁποῖος ἤρχετο κατ' εὐθείαν ἐπάνω μου. Ἐσημάδεψα καὶ ἐνῶ τὸ ζῶον εὐρίσκατο εἰς καμμιά ἐξηντακρία βήματα μακρὰν μου τράβηξα τὴν τουφεκιά. Ὁ λύκος ἔκκαμε ὀρμητικὴν ἄλμα καὶ ἤλλαξε διεύθυνσιν. Τράβηξα καὶ τὴν δευτέραν μου βολήν, ἀλλὰ ἦτο ἤδη μακρὰν. Οἱ γείτονές μου καὶ αὐτοὶ τράβηξαν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἐπέτυχε τὸν λύκον ὁ ὁποῖος πέρασε τὴν γραμμὴν των κυνηγῶν καὶ ἐδυθίσθη εἰς τὸ ἀπέναντί μας δάσος.

Μία έκπυρσοκρότησις πρὸς νὰ δεξιὰ μου ἐφείλκυσε τὴν προσοχήν μου. Ὁ κ. Σαντάλ συμβουλευσιογράφος των περίχ χωρίων, νέος καὶ ὀρμητικὸς κυνηγός, εἶχε τραβήξει ἐπάνω στὴ λύκαινα. Δὲν ἔκαμε ὑπομονὴν ν' ἀφήσῃ νὰ πλησιάσῃ τὸ ζῶον καὶ τοῦ ἔστειλε τὴν βολήν του ἀπὸ ἀπόστασιν πλέον των ἑβδομηκονταμέτρων.

Οἱ χωρικοὶ εἶχαν τελειώσει ἀπὸ ἐσθήκωσιν τὰ δύο ἰγνυλατευθέντα ζῶα. Συνῆλθον πάντες διὰ νὰ ἐξακριβώσουν τὰς βολὰς. Εἰς τὸ μέρος τῆς πρώτης μου βολῆς ἦσαν αἶμα καὶ τρίχα, ὥστε τὸ εἶχα πληγώσει. Εἰς τὸ μέρος τῆς βολῆς τοῦ κ. Σαντάλ δὲν ἦσαν τρίχα, ἀλλὰ μεγάλη κηλίδα αἵματος. Τὸν ἐπέπληξε ζωηρῶς ὁ φίλος Μονιέ γιατί νὰ τραβήξῃ τόσο γρήγορα. Δὲν μπορούσε τάχα ν' ἀφήσῃ τὸ ζῶον νὰ πλησιάσῃ ἀρκετὰ ὥστε νὰ πείσῃ ἀνάμεσα σὲ δύο κυνηγούς; Χάρης εἰς τὴν ἔλλειψιν ψυχραιμίας πᾶσι στὰ χαμένα ἕνα ὥραϊο κυνήγι. Δύο ζῶα πληγωμένα ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ἐφυγαν εἰς τὸ δάσος· ἐπρεπε νὰ ξαναρχίσουν.

Ὁ νεαρὸς συμβουλευσιογράφος, ἐννοῶν τὸ σφάλμα του δὲν ἔλεγε τίποτα ἀλλὰ καὶ δὲν ἔπαυε νὰ παρακολουθῇ τὰ ἰγνη τοῦ αἵματος τῆς λύκαινας του. Φθάσας εἰς τὸ χεῖλος τοῦ γύρω τοῦ δάσους χάνδακος ἤρχισε νὰ γελᾷ, νὰ τραγουδᾷ, νὰ χορεύῃ καὶ μᾶς ἔνευε νὰ τὸν πλησιάσωμεν διὰ νὰ συμμερισθῶμεν τὴν ἐκχυλίζουσαν χαρὰν του. Ἦτο ἐκεῖ, ἡ λύκαινα, πληγωμένη κατὰ τὴν ἡ κόπως τῆς προσπαθείας τὴν ὁποῖαν ἔκαμε διὰ νὰ πηδήσῃ τὸν χάνδακα τὴν ἀποτελείωσε.

Ὁ πρὸ ὀλίγου μορμακασμένος ἐθρικώθυτος τόρα! καὶ ἐγὼ ἔλεγα ἀπὸ μέσα μου: «Τὶ διάβολο, θάθελα καὶ ἐγὼ νὰ εὐρῶ τὸν λύκον μου ἀπὸ τὸν πλῆγωσα».

Τὴν ἐπιθυμίαν μου τὴν ἐξέφρασα εἰς τὸν φίλον Μονιέ «Ὁχι! ὄχι! μὲ εἶπε. Φθάνει τόσο γιὰ σήμε-

ρα θὰ ξαναρχίσωμεν αὐριον καὶ θὰ τὸν εὐρῶμεν!» Ἐβάλαν τὸν λύκον εἰς εἶδος φορείου καὶ οἱ χωρικοὶ τὸν ἔφερον ζητωκραυγάζοντες ὑπὲρ τοῦ συμβουλευσιογράφου. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐπιστρέψαμεν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Μαρθίου ὅπου ἀνοίξαμε τὰ τρόφιμα καὶ ἐγινε τὸ ὅπου ἀρπάξῃ καὶ ξεσχίσῃ.

Μὰ ἐγὼ, ποῦ δὲν ἔβγαине ὁ λύκος ἀπ' τὸ νοῦ μου, ἐρώτησα τὸν γείτονα μου τί ἦτο ἐκεῖνο τὸ δάσος τὸ ὁποῖον ἐφάνετο ἀπάνω ἀπὸ ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸν κρημνόν.

«Εἶναι πάλι τὸ δάσος κοντὰ ἀπὸ τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου περάσαμεν».

— Ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ἐκρύβη ὁ λύκος μου;

— Ὅλο καὶ ὅλο.

— Μπορεὶ κανεὶς νὰ ἀναβῇ αὐτὸν τὸν κρημνόν;

— Τὸ καλοκαίρι εἶναι δυνατὸν, ἀλλὰ μ' αὐτὸ τὸ χιόνι καὶ τὸν πάγο ποῦ τὸν σκεπάζουν δὲν εἶναι πολὺ εὐκόλο.

Εἶχα μεγάλην ὄρεξι νὰ δοκιμάσω, διότι δὲν μ' ἄφρησε ἡ ἰδέα ὅτι, καθὼς ὁ συμβουλευσιογράφος, θὰ εὐρίσκα τὸν λύκο μου σκοτωμένον ἢ ἀγωνιῶντα. Μόλις ἔφαγα τὴν τελευταίαν μου βούκα, πῆρα μιὰ ματζούκα καὶ ἐπορεύθην κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν κρημνόν ἐκεῖνον. Ἦτο ἐπίπονος ἡ ἀνάβασις, ἐδέησε νὰ ξαναρχίσω πολλάκις αὐτὴν καὶ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ματζούκα, τὰ πόδια μου, τὰ γόνατά μου καὶ τὰ χέρια μου διὰ νὰ φθάσω τὴν κορυφὴν τοῦ ἀποτόμου ἐκεῖνου κρημνοῦ, πρὸς μεγίστην χαρὰν των συντρόφων μου, οἱ ὁποῖοι ἐπλησίασαν φωνάζοντες:

«Θάναθῆ!... δὲν θάναθῆ!... ἄ! ἄ! κόντεψε!... ὄχι κατρακύλησε!... ἔ! τὰ κατρωθῶνε!»

«Κομάτι ἀκόμα καὶ θάνεθαινε... μὰ δὲν ἀνέβηκε...» Ὅσο ἐκεῖνοι μὲ περιπαιζαν τόσο ἐγὼ πεισματῶνομουνα.

— Μὰ ἀπὸ ποῦ εἰσαι καὶ εἰσαι τόσο πεισματάρης; μ' ἐρώτησε θαικωδευτικῶς ὁ συμβουλευσιογράφος.

— Ἀπὸ τὴν Γασκονίαν, παλληκάρι μου, τὸν ἀπάντησα φθάνων εἰς τὴν κορυφὴν.

— Εὐγε! Ἐρώναζαν ὅλοι ἐν χορῷ, καὶ ζήτη τῆς Γασκονίας.

Ἐκάθησα ἐκεῖ, ἐρευνῶν διὰ τοῦ βλέμματός τὰ βάρη, τεινῶν τὸ οὖς καὶ νεύων εἰς τοὺς συντρόφους μου νὰ σιωπήσουν. Τί πτηνὸν μπορούσε νὰ ἦναι αὐτὸ τὸ πτηνὸν ποῦ σφυρίζει; Κορυδαλός; Ἀδύνατον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην!...

«Κ' ἔπειτα ἡ φωνὴ ἔρχεται ἀπὸ τὰ κάτω ἢ ἀπὸ πολὺ μακρὰν, μὲ εἶπεν ὁ Μονιέ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἔλθῃ κοντὰ μου. Δὲν εἶναι πουλὶ εἶναι ὄργανον.

— Κ' ἐγὼ αὐτὸ σκέπτομαι.

— Ὁκρεῖς...

— Τὸ ὄκταβινο!...

— Ναι. Μήπως ὁ νέος Μουλὲν εὐρίσκαται στὰ μέρη μας;

— Ἐτσι μὲ φαίνεται.

— Ἐ! ἀπὸ ἐδῶ, κύριε τοῦ φλοουτκαίου! ἐφώναζεν ὁ Μονιέ μεταχειριζόμενος τὰς παλάμας του ὡς

MARCHE FUNÈBRE

Σάφνω μέσα στὸ γλέντι μου, κεραυνομένος μένω,
Μοῦ πέτωσε στὸ κίτρινο καὶ νεκρικὸ μου χεῖλη
τῆς καρδιοκλέφτρας μου χαρᾶς τὸ γέλιο πικραμένο,
Σὰν ἄκουσα πῶς πέθανες, μονάκριβή μου φίλη.

Βουρκόν' ἡ μαύρη μου καρδιά σὰν κύμα νὰ περάσῃ
Ἐκεῖνον τὸν παλιότοιχο, ποῦ τὴν βαστᾷ μὴ σπάσῃ,
Καὶ ξέβρασε τὸ κύμα τῆς στοῦ νοῦ τὸ ἀκοουγάλι,
Ὅπου τὸν πόνο ἀλάκερο μὲ τὸν ἄφρο εἶχε βγάλει.

Πλημμύρισε τὴ σκέψη μου σύννεφο μαυρισμένο,
Πῶς εἶναι ὁ θάνατος γλυκὸς μαζί σου, νὰ πεθάνω...
Ἄφου ἡ μαύρη τύχη μας εἶχε γιὰ μᾶς γραμμμένο
Σὺ νὰ σαπίζης μέσ' στὴ γῆ, καὶ ἐγὼ στὴ γῆ ἐπάνω.

ΚΙΜΩΝ ΜΠΕΛΛΑΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΑΝΘΡΩΠΙΑΚΟΣ

*Cada persona es un mundo**Ἰσπανικὴ παροιμία.*

Ἐπὶ τὸν τίτλον αὐτὸν ἐξέδωκεν ὁ κ. Λεωνίδας Κανελόπουλος, ὁ ἐκ Πατρῶν γνωστὸς διηγηματογράφος, σειράν διηγημάτων εἰς κομψότατον τομίδιον, τοῦ ὁποῦ προτάσσεται ἐπιστολὴ ἐν εἶδει προλόγου τοῦ κ. Κωστῆ Παλαμά. Ἐκ τοῦ βιβλίου ἀποσπῶμεν τὴν ἐξῆς χαριστάτην σελίδα.

Αἶφνης ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ ἰαίου τοῦ χρησιμοποιήσαντος ὡς σκηνῆς, ἐνεφανίσθη μία μικροσκοπικὴ, παράδοξος πρὸς τὰ καθεστῶτα τοῦ Καρφέ-ἄμμάν ὑπαρξίς. Ἐν παιδίον, δέκα ἕως δώδεκα χρόνων, μὲ φυσιογνωμίαν πρωτότυπον, μελαγχροινὴν. Τὰ μαλλιά του μαῦρα βαθεῖα, ἀτένιστα, ἐσκέπαζαν ἕως τὰ ὠμοφορογραμμένα του φρούδια τὸ ἐξέγον πλατὺ μέτωπόν του. Ἡ μὴτη ἦτον ἀνακυρμένη μὲ τὰ βυσινικά, ἀποκάτω κλειστά καὶ μὲ κάποιαν ἀναιδῆ περιφρόνησιν προτεταμμένα χεῖλη. Τὰ μεγάλα του μαῦρα μάτια μισοκλεισμένα, δειλὰ, σὰν νὰ ἦταν ροδισμένα ἀπ' τὸ ἰσχυρὸ φῶς τῆς σκηνῆς ἢ καὶ τὸ περίεργον ἀνακτωμένο πλῆθος, ποῦ ἐπαράδερνε ἐκεῖνη τὴν βροχὴν κάτω στὴν καπνοπνιγμένη ἀπὸ τὴν τσιγάρα αἴθουσα.

Ὁ ἀνθρωπάκος αὐτὸς ἀνυπόδωτος μὲ ἕνα πικτελόνι στακτερὸ ζεθωρικῶμενον, ἕνα σάκκο ἀπὸ ἄνω ἀνοιχτόχρωμο μακρὸ-πλατὺ, μὲ μανίκια εὐρύχωρα

γυρισμένα κάτω τρεῖς δάκτυλα, διὰ νὰ μὴ τοῦ σκεπάζουν τὰ χέρια, εἶχε κατὰ τὸ κομικῶς σοβαρὸν. Καὶ τὸ κομικῶς αὐτὸ σοβαρὸν ἐπαρουσίαζεν ὄχι μόνον τὸ ξένον πρὸς τὸ παιδικὸν του σῶμα ἀνδρικὸν ντύσιμον, ἀλλὰ καὶ ἡ φυσιογνωμία του αὐτὴ μὲ τὴν παράδοξον ἐκφρασίαν τῆς. Εἰς τὴν πρώτην ματιὰ ποῦ ἔρριπτες ἐπ' αὐτοῦ ἐνόμισες ὅτι σοῦ ἔλεγε: «Νᾶ, ἐμεῖ ποῦ βλέπετε ἔτσι, εἶμαι κάποιος».

Εἰς τοὺς ὀμῶνας τοῦ Καρφέ-ἄμμάν ἦτο φαίνεται γνωστὸς ὁ μικρὸς αὐτὸς ἐκ προηγουμένης τινὸς ἐσπέρας, καθὼς ἄμεσως εἰς τὴν ἐπὶ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐμφανίσιν του ἠκούσθησαν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν αἴθουσαν φωνῆς ἀνάμικτες, βραχνῆς, ἀπαίσιες, μὲ ἕνα δαιμονισμένον κροτάλημα χερῶν καὶ ποδιῶν:

— Καλῶς τὸ Φρίτσο! μπράβο! Γεῖά σου Φρίτσο! ἔλα, χορὸ, χορὸ, τὸ πηδῆχτό Φρίτσο!

Ὁ Φρίτσο ἀτάραχος, ἀδιάφορος, μὲ τὰ δύο του χέρια γωμένα 'ς τὴς βαθειῆς τσέπης τοῦ σάκκου του ἔστριψε τὸ κεφάλι, ἐπρότεινε περισσότερον ἀκόμη τὰ χεῖλη του καὶ ἔρριψε μιὰ ματιὰ 'ς τοὺς μουσικούς, σὰν νὰ τοὺς ἔλεγε: «Τὶ κάθεστε λοιπόν, ἀρχήστε, δὲν βλέπετε!»

Καὶ οἱ μουσικοὶ ἀπὸ ἐκούρτισαν τὰ ὄργανά των ἄρχισαν ἕνα ἦχο χοροῦ τρελλοῦ, περιέργου, πηδῆχτοῦ.

Ὁ Φρίτσο ἀρπάζοντας ἄμεσως τὸ χρόνο, ἐβλήθη ἐμπρὸς ταχῆς, ἀκάθεκτος, ὀρμητικὸς, σὰν νὰ διέφε νὰ χορεύῃ κειρὸς καὶ χροῖνα. Ἐκκαμε μὲ μὲρ, ἐβηματίσθη πίσω, ἐστρυφογύρισε τρεῖς τέσσερες φορές 'στὴν ἴδια μεριά, ἐπῆδησε ἄλλες τέσσερες, ἐστάθη ἔστω ἕνα πόδι, καὶ οὕτω καθεξῆς.

Τὸ μάτι δὲν μπορούσε πιά ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ταχύ πεταχτὸ, θεότρελλο ρυθμὸ τοῦ ποδιοῦ· μόνον κάπου-κάπου, πού πηδῶντας, ἐκτυποῦσε τὶς γυμνὲς πατούνης του στὸ πάτωμα, ἄκουε κανεὶς ἓνα βαρὺ ὑπόκωφο ντοῦπ καὶ ἓνα ἄγριον ἐπιφώνημα:

— «ὦ! λά! ὦ! λά! πού ἐξεφάνιζεν ὁ χορευτὴς!

— Μπράβο! σδοῦρο Φρίτσο! μπράβο! ἄς φέξῃ ἐφώναζε κάποιος μὲ φωνὴ βραχνή συρμένη ἀπὸ κάτω κἀμνοντας θάλασσα καὶ τὰ κρασποτότηρα μὲ μιὰ γροθιά ἀπάνου στὸ τραπέζι.

Ὁ Φρίττος οὔτε κατεδέχτηκε νὰ κυτᾶξῃ κάτου, ἀλλ' ἐξήκολούθησε τὸ σατανικὸ παράδοξο χορὸ του μὲ περισσοτέραν ὀρμὴν καὶ ζέσιν, ἕως ὅτου πλύνοντας τὰ ὄργανα ἔπαισε καὶ αὐτός.

Μὲ τὴν τελευταίαν σδυσηθεῖσαν νόταν τοῦ βιολιοῦ καὶ τὸ τελευταῖον πῆδημα τοῦ Φρίττου ἐξέσπασε κάτω ἓνας φοβερός, ἄγριος ἐνθουσιασμός: Ἀδρυγγες, χέρια, πόδια, μπαστούνια, κερκέλες, τραπέζια ποτήρια, ὅλα φύρδην μίγδην εἶχαν τεθῆ εἰς ἐνέργειαν διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ θέαμα.

Ἄλλ' ὁ Φρίττος ἀσθμαίνων, τραβηγμένος σὲ μιὰ ἄκρῃ τῆς σκηνῆς ἀκουμπῶντας σ' ἓνα παρακνήνιο μὲ τὰ χέρια του χωμένα πάλιν στὶς βαθεῖες τσέπες του, ἔμενεν ἀπαθής, ἀνένδοτος.

Τὸ πλῆθος τότε ἤρξατο νὰ ποδοκροτῇ μανιωδῶς, κραυγάζον, σφυρίζον, ἀνκατακρινόμενον σὰ φουσκωμένη θάλασσα. Πολλοὶ ἄρχισαν ν' ἀγριέθουν: «Τοῦ διαβόλου τὸ ζέπλωμα νὰ τολμᾷ νὰ ἀνθίσταται στὸ γούστο τόσων ντεριλιθῶν! Ἦτο πρωτοφανὲς τὸ πρᾶγμα διὰ τὰ καρφέ-ἀμνικὰ χρονικά». Ἐνὰς μάλιστα βαρκάρης ἢ κροτσέρης, ἀπὸ κείνους, ἐτοιμάσθηκε νὰ ὀρμήσῃ ἀπάνου...

Ὁ διευθυντὴς ὁμῶς τοῦ καρφέ-ἀμν εἰς τὸ ἀνκατώμα αὐτὸ τῶν πνευματικῶν ἔκρινε καλὸν νὰ παρέμβῃ, ἀπειλήσας τὸν μικρὸν ἐκεῖνον μάγκαν ὅτι, ἂν δὲν ἐπανελάμβανε τὸν χορὸν, δὲν θὰ τὸν ἄφρινε νὰ μαζεύσῃ πεντάρης.

Ἄλλ' ὁ Φρίττος καὶ εἰς αὐτὴν ἀκούη τὴν ἀπειλὴν ἐπέμεινεν ἀκλόνητος.

— Μὴ μ' ἀφίγη: δὲν θέλω νὰ χορεύω πειά. Μήπως μ' ἔχεις μὲ συμβόλαιος; τοῦ ἀπήντησε μετὰ πείσματος.

Καὶ τότε πλέον ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος ἐσηκώθη κυριολεκτικῶς στὸ ποδᾶρι ἐξᾶλλον, λυσσασμένον διὰ τὴν περιφρόνησιν, πού τοῦ ἔφαινε ἔτσι κατὰ πρόσωπον ἐκεῖνο τὸ παληόπαιδο.

Δύο ἢ τρεῖς, καλοῦ κάπως ἐξωτερικοῦ, ἀποτελοῦντες—φαίνεται—ἐξείρισιν ἀπ' ὄλην ἐκεῖνην τὴν σάλα, ἠθέλησαν νὰ διαμαρτυρηθῶσι, λέγοντες ὅτι δὲν ἦτο ἀνάγκη γιὰ τὸ χορὸ ἑνὸς παληόπαιδου νὰ χαλάσῃ ὅλα τὰ καρφέ-ἀμν.

Ἡ πρατήρησις αὐτὴ ἀφρότως θὰ προσκαλεῖ ρῆξιν, εἰς βάρος πάντοτε ἐκεῖνων, αἵτινες ἐτόλμησαν νὰ τὴν ἐκφέρωσιν, ἂν ἡ ἐμφάνισις ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἑνὸς ἀστυφύλακος συνομιλοῦντος μὲ τὸν Φρίττον δὲν

καθησύχαζε τοῦλάχιστον πρὸς στιγμὴν τὰ πράγματα.

— Ὅθι χορέψῃς μωρέ, τοῦ εἶπεν ἄγριος, ἢ θὰ σὲ πάω μέσα;

— Πάρε με μέσα, τὸ εἶπα μιὰ φορὰ, δὲν χορεύω, τοῦ ἀπήντησεν ὁ Φρίττος μετὰ περισσοτέρου πείσματος, ἀλλὰ καί..... μὲ πλημμυρισμένους ὄφθαλμούς ἀπὸ δάκρυα καὶ χεῖλος τρέμον.

— Τὸ Χριστὸ σου!..... τράβα λοιπὸν νὰ κοιμηθῆς μέσα, ἐκραύγασεν ὁ φουρός τῆς τάξεως μανιωδῶς, καὶ ἔθεσε βάνασον, τὴν παλάμην του ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ δυστυχικοῦ παιδίου.

Εἰς τὴν θέαν τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς γενομένων τὸ πλῆθος κάτω τῆς αἰθούσης ἔμενε σιγηλόν, ἀμηχανοῦν τί νὰ πράξῃ διότι καὶ ἡ λύσις αὕτη δὲν ἦτο ἱκανοποιητικὴ. Ἄλλως τε καὶ αὕτη κατ' ἀρχὴν ἢ παρέμβασις τοῦ ἀστυφύλακος εἰς ζήτημα ἀναγκάσιμον εἰς τὸν κύκλον τοῦ γούστου των, ἐπείραζε τοὺς περισσοτέρους: «Δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα νὰ ἀναμιχθῇ ἐκεῖ. Τὸ μπόι του ἤθελε νὰ δειξῇ τάχα ὁ ἀνάλκας:»

Εὐτυχῶς τὰ πράγματα ἐλαβον ἀπροσδοκίτως ἄλλην τροπὴν: Ὁ πρῶτος βιολινίστας ἄνθρωπος ἔξυπνος, φαίνεται, ἐσυμβίβασε τὰ διεστῶτα, ἐξαγαγὼν ὅλους τῆς δυσκόλου θέσεως, εἰς ἕν ἐπίσταντο, καὶ τὸν μικρὸν χορευτὴν, καὶ τὸν ἀστυφύλακα, καὶ ὅλα ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῆς αἰθούσης. Ἐπρότεινεν εἰς τὸν Φρίττον νὰ τραγουδήσῃ, ἀφοῦ δὲν ἤθελε νὰ χορέψῃ, καὶ ὁ Φρίττος ἀφοῦ πρὸς στιγμὴν ἐσκέφθη ἐδέχθη, νομίζων ὅτι τοιοῦτοτρόπως ἔσῳζε τὴν κλλιτεχνικὴν ἀξιοπρέπειάν του.

— Τραγουδῖ μάλιστα ὅσο θέλετε μὰ χορὸ γιῶκ!

Καὶ τοποθετηθεὶς ἐμπρός, εἰς τὸ μέσον τοῦ ἱερίου, ἤρμισεν ὑπὸ τὴν συνοδείαν τῶν ὀργάνων ἓνα τραγουδὶ ἀνατολικοῦ ρυθμοῦ, μὲ ἓνα πάθος ἐξοχὸν καὶ φωνὴν ἀηδονίου, μισοκλείοντας τὰ μάτια του, σὰν νὰ ἦταν ἀληθινὸ ἐρωτοπαρεμένο παληκᾶρι καὶ ἔλεγε τὸν πόνο του, καὶ ὅχι ἓνα παληόπαιδο δώδεκα χρονῶν:

«Ὅλος ὁ κόσμος κι' ἂν κηὶ σὲ μιὰ γωνιά θὰ στέκω
«Ὅθι προτιμήσω νὰ κωῶ, στὰ πόδια δέ σου πέφτω
«Σὰν βράχο τῆς ἀκρογιαλιᾶς, πού τὸν βραεῖ τὸ

«Ἔτσι μὲ δέρνει ἡ τύχη μου, θέ' μου δὲν εἶναι κρίμα;
«Πιε μου, τὰ φταιξίματα δὲν εἶνε ὅλα δικὰ μου.
«Γιατί τὰ μὰρκά σύννεφα νὰ στέκουνε μπροστά μου;»

Ὅλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος τῆς αἰθούσης ἔμενεν ἀπὸ ἀρχῆς μέχρι τέλους μαρμαρωμένον, σιγηλόν, λές καὶ ἡ πραγματικῶς παθητικὴ ἐκείνη φωνὴ τοῦ τροβαδούρου τὸ εἶχε μαγεύσει. Ὅλη ἐκεῖνη ἡ θάλασσα τῶν ἀγρίων ἐνοστίκτων ἡμέρωσε ἐνεκρωθῆ, λές καὶ τῆς εἶχε χύσει λάδι.

Ἐχειροκρότησαν ὅλοι, μηδ' αὐτοῦ ἀστυφύλακος ἐξαιρουμένου, ὅταν ἐτελείωσε, μὲ πολὺ μέτρο καὶ

χωρὶς παραφορὰ, σὰν ἄνθρωποι ἡμεροὶ πολιτισμένοι χωρὶς καιεὶς νὰ ζητήσῃ ἐπαναλήψιν.

Ἄλλ' ὁ μικρὸς Φρίττος μεγαλόψυχος, εὐγνώμων διὰ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ ἀκροατηρίου, αὐτοβούλως ἤρχισε μετὰ τινὰς στιγμὰς ἕτερον τραγουδάκι ζωηρόν, πεταχτόν, μὲ πιστὴν ζακυνθινὴν προφορὰν, κινήσαν τὸν εὐθυμον γέλωτα τοῦ πλῆθους, τὸ ὅποιον καὶ τὸν ἐχειροκρότησε.

Κατῆλθε μετ' ὀλίγον τῆς σκηνῆς ὁ Φρίττος κρατῶν εἰς τὸ χέρι τὴν ξεδαμμένην σκούφια του, περιήλθε τὰ τραπέζια μετὰ τινος συστολῆς. Ὁ πρῶτος ἀνακιδῆς ἐπίμονος καλλιτέχνης τοῦ ἱερίου εἶχε μεταμορφωθῆ εἰς ἓνα ντροπαλὸ φοβισμένον παιδί, ζητοῦν οὐχὶ ἀμυιθῆν, ἀλλ' ἐλεημοσύνην!...

— Καὶ τί πίνεις, μωρέ Φρίτσο, νὰ σὲ κερᾶσω; τὸν ἠρώτησεν ὁ διευθυντὴς τοῦ καρφέ-ἀμν, ἐνῶ ἐβιάζετο πρὸς τὴν σκάλαν, μετρῶν μετὰ προσοχῆς τὰ ἐντὸς τῆς σκούφιας του πεντάλεπτα.

— Μπάρη πίνω! τῷ ἀπήντησεν ἐκείνος χρωπὸς καὶ μετὰ σπουδῆς. Καὶ ἐκένωσε τὸ προσφερθὲν αὐτῷ ποτήριον ζύθου, συστέλλων κομικώτατα τὸ πρόσωπόν του εἰς τὴν πικρὰν γέυσιν ποτοῦ, τοῦ ὁποῦ μέρους ἐκείνης τῆς στιγμῆς μόνον τὸ ὄνομα ἐγνωρίζεν. Ἠμίσειαν ὦραν μετὰ ταῦτα ὁ Φρίττος ἐξήρχειτο ἐνὸς φουρόνου, κρατῶν εἰς τὸ στόμα ἓνα ἀναμένο τσιγάρο καὶ δύο μεγάλους ἄρτους ὑπὸ τὰς μασχάλας. Πρὸ τῶν θεμάτων του αἰφνης εὐρέθη ὁ ἀστυφύλαξ τοῦ Καρφέ-ἀμν.

— Μωρέ ἄτιμα, φουμάρις; τῷ εἶπε. Τώρα θὰ σὲ πάω μέσα, πού μὰντιστάθηκας καὶ δὲν ἤθελες νὰ χορέψῃς!

— Ὅχι, κύριε ἀστυφύλακα, συμπάθησέ με, δὲν τὸ ματακάνω. Νά! πηγαίνω στ' ἀδελφάκια μου ψωμί νὰ φάνε· τὰ κακόμοιρα εἶναι νηστικά ἀπὸ τὸ πρῶ. Δὲν ἔχουμε πατέρα!

Καὶ ὁ Φρίττος ἀφείθεῖς ἐλεύθερος, ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν συνοικίαν τοῦ ἁγίου Διονυσίου ἄγουσαν. Ὁ ἀστυφύλαξ ἐστάθη περισκεπτος, ἐπ' ἀρετικὴν ὦραν παρατηρῶν αὐτὸν φεύγοντα. Τῷ ἐφάνετο ὅτι ἐφ' ὅσον ἀπειμακρύνετο μὲ τοὺς δύο ἄρτους εἰς τὰς χεῖρας ἢ σιὰ τὸ ἐλάμβανε ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης διαστάσεις μεγάλου ἀνθρώπου!

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΛΑΘΟΣ

(Συνέχεια ἰδὲ προηγούμενον ἀριθμόν).

Ἐβόησε ἡ Μαρία τὸν πνευματικόν της εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπου, κατὰ τὸ σύστημά του, ἀνεγίνωσκε πρὶν πάη νὰ πλαγιάσῃ τὰς ἐσπερινὰς του εὐχαῖς. Εἰς ὅλον τὸν ναόν τὸ τέμπλο μοναχὰ μὲ τὰ δεσποτικὰ εἰκονίσματα καὶ τοὺς δώδεκα Ἀποστόλους ἐφωτίζετο ὀλίγο ἀπὸ τὸ καντήλι ἐμπροσθεν εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ ἀπὸ ἓνα κερί στυ-

λωμένο εἰς τὸ ἀναλόγι· αὐτοῦ ὁ ἀσπρομάλλης ἐφημέριος, χωρὶς τ' ἐκαυλαῖκι, ἐπροσεύχετο μὲ ταπεινὴν φωνὴν, μὲ καθαρὴν προφορὰν, γεμάτην χριστιανικὴν κατάνυξιν. Ἡ Μαρία ἐμπῆκε εἰς τὸν ναὸν ἄρθηκα, ἐστάθη εἰς τὴν θύραν, καὶ μὲ τὸ κεφάλι συρμένο ἔλεγε μέσα τῆς τὰ πατερνιά της· ὅταν ὁ Παπᾶς ἐκλείσει τὸ εὐχολόγι, ἐπλησίασε καὶ ἐφίλησε τὸ χέρι.

— Γιὰ καλὸ, Μαρία, τέτοια ὦρα;

— Δέσποτά μου, συγχώρεσέ με· κάμε τὸ καλὸ νὰ μοῦ διαβάσῃς τούτο τὸ γράμμα τοῦ Ἀντωνάκη μου.

— Ἄ! τὸ καλὸ παιδί! γλήγορα σῶνεται ὁ καρδὸς του.

Ὁ Παπᾶς ἀνοίξε τὸ γράμμα.

«Καλέ μου πατέρα. Ἐλάβα τὸ γράμμα σου καὶ τὰ δεκαπέντε φράγια· σὰς εὐχαριστῶ· ἀλλὰ γιατί νὰ στερηθῆτε σεῖς οἱ καύμενοι γονεῖς μου; ἐδῶ, χάρις εἰς τὸν Θεόν, δὲν μοῦ λείπει τίποτε· ὁ λογαγὸς μου μὲ ἀγαπᾷ καὶ μ' ἐπῆρε καὶ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ὑπηρεσίαν του· ἀλλὰ τὸ βάρος τῆς ζενιτειᾶς τὸ αἰσθάνομαι περισσότερο αὐταῖς ταῖς ἁγίαις ἡμέραις· εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ὅπου δὲν ἐσπτάζω εἰς τὸ σπιτάκι μας. Ἀλλὰ καὶ σεῖς πρέπει νὰ ἔχετε ὑπομονὴν· μάθετε ὅτι ἤλθε διαταγὴ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ μᾶς κρατήσουν καὶ ἄλλους τρεῖς μῆνας, ὥστε μόνον τὸν τρύγον θὰ μ' ἔχετε κοντά σας· γιὰ τούτο ἄργησα νὰ σὰς γράψω, γιὰ νὰ μὴ σὰς πικράνω μίαν ὦραν πρωτότερα. Πόσο θὰ βαρυπαῖν τῆς καύμενης μου μάννας! Πατέρα μου, ἂν μὲ ἀγαπᾶς, μὴ τὴν λυπήσῃς, καθὼς συμβαίνει κάποτε νὰ θυμῶνῃς. Σὰς φιλῶ τὰ μάτια καὶ τὰ χέρια. Ὅθι σὰς γράψω ἀπὸ ἐκεῖ, ὅπου θὰ μετατεθῇ τὸ τάγμα, ἀπὸ τὰ σύνορα. Ὁ ἀγαπητός σου υἱός».

— Ἀῦριο πρῶτὸ θὰ ἔλθω. Παπᾶ μου, νὰ μ' ἐξομολογήσῃς.

— Ἀμαρτίαις πού θὰ ἔκαμες, καύμενη, ἀπὸ τὴν Μεγάλην Πέμπτην· λέγε τα μιὰ στιγμὴ τώρα.

— Εἶναι ἀργά, δέσποτά μου, καὶ μὲ περιμένει ὁ Πέτρος· ἔρχομαι αῦριο τ' ἀποταχῶ.

— Ἀῦριο πηγαίνω εἰς τὴν πόλιν· μὲ προσκαλεῖ ὁ Δεσπότης γιὰ πνευματικὴν ὑπηρεσίαν· ἔλα τὸ βράδυ, εἰς αὐτὴν τὴν ὦραν, ἢ τὴν τετράθη τὸ πρῶτ.

Ἡ Μαρία τοῦ ἐφίλησε τὸ χέρι καὶ αὐτὸς τὴν εὐλόγησε, κ' ἐνῶ ἐκείνη ἀναχωροῦσε, ἔλεγε μόνος του.

«Ἄγία γυναῖκα! δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ τὴν ἐξομολογήσω, ὅχι ἐγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς, ἀλλὰ οὔτε ὁ Πατριάρχης· θὰ τῆς φαίνεται πὼς ἔχει κανένα ἄγχο ἐπάνω εἰς τὴν συνείδησίν της καὶ δὲν βλέπει τὴν ὦραν νὰ ξελαφρωθῇ· ἄλλοι, καὶ πόσοι! ἔχουν δύο λίτρας βολίμι καὶ δὲν τὸ αἰσθάνονται. Ὁ Παντοδύναμος, ἂν ὅλοι εἶχαν τὴν καρδιά της, ταῦτος ὁ κόσμος θὰ ἦταν Παράδεισος. Φοβοῦμαι μὴ πάθῃ κάποτε αὕτη ἡ γυναῖκα ἀπὸ τὴν περισσὴν ἀγάπην της».

Ἡ Μαρία εἶπε τοῦ ἀνδρός της ὅτι περιεῖχε τὸ γράμμα.

« Ὑπομονή, Μαρία, καὶ γι' αὐτὸ καὶ γιὰ κατὰ ἄλλο πού θ' ἀκούσης τώρα. Μάθε ὅτι καθὼς ἐμπαινα εἰς τὴν πόλιν, ὁ κλητήρ μου ἐπίασε τὸ ἄλογο, καὶ ἤθελε νὰ μὲ φέρῃ εἰς τὴν φυλακὴν, τοῦ χάρισα δέκα φράγκα γιὰ νὰ μὴ ἀφήσῃ καιρὸν νὰ ἡμερώσω τὸν δανειστὴν μου· φαίνεται ὅτι τούτος ὁ ἀθεόφοβος ἔμαθε ὅτι ἐξαγόρασα τὰ χρυσάφια κ' ἐσυμπέρανε ἀπὸ αὐτὸ πῶς ἔχω ὁ δῦστυχος νὰ τὸν ἀποπλερώσω καὶ δὲν θέλω. Ἐταίμασέ τα λοιπόν, ὅτι αὐριο ἐνωρίς θὰ πάω νὰ τὰ ξαναβάλω σημάδι, νὰ δώσω τοῦ δανειστοῦ μου ὅσα ἐσυμπώνησα· δικαστικὰ θὰ χάσωμε τὸ ἄλογο μας, θὰ μὲ βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ θὰ μείνουν χέρσα τ' ἀμπέλια».

Ὅτι αἰσθάνθη ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα εἰς ἐκείνην τὴν στιγμήν δὲν λέγεται καὶ πῶς νὰ περιγραφῇ ψυχικὴ κατάστασις, εἰς τὴν ὁποῖαν ὁ ἀνθρώπος, ἂν καὶ ἀθῶος, ἀγῶος, δοκιμάζει πρώτην φοράν ὅλην τὴν ὀδύνην ἐνόησε συνειδήσεως; Ἡ Μαρία δὲν ἐπρόφερε λέξιν, ἔπεσε χάμου καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ τὰ δάκρυά της δὲν εἶχαν κρατημὸν.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, καλὴ καὶ προκομμένη νοικοκυρά! ἐφώνησε ὁ ἀνδρὸς της ἀκούτταξέ την! κλαίει καὶ μύρεται ὡσάν νυφοῦλα ὅπου θὰ τῆς πάρουν τὰ στολίδια της. Μάθε, κυρά μου, ὅπου, θέλῃς καὶ μὴ θέλῃς, αὐριο τ' ἀποταχῶ θὰ μὴ δώσης τὸ κλειδί τῆς κασέλας νὰ τὰ πάρω· ἐγὼ εἶμαι ὁ κύριος ἐδῶ.

— Ἄ! Πέτρε, σκληρὸς ὅπου εἶσαι, ἄδικος—νὰ ἤξευρες—αὐριο αὐριο, τ' ἀποταχῶ.

Ὁ Πέτρος τὴν ἄφησε αὐτοῦ σωριασμένην κατὰ γῆς, ἀνάψε τὸ τσιμποῦκι του, ἐκάθισε εἰς τὸ προαῦλι κ' ἔβαζε εἰς τὸν νοῦν του γιλιεῖς ὑποψίας.

Πνεῦμα ἀνθρώπινο δὲν θὰ ἦταν ἱκανὸ νὰ ξανανοῖξῃ, καὶ πολὺ ὀλιγώτερο νὰ ἐνοήσῃ τί συνέβαινε ἀπὸ ἐκείνην τὴν στιγμήν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τῆς Μαρίας· χωρὶς νὰ ἤξεύρῃ πού εὐρίσκειται, χωρὶς νὰ δύναται νὰ προσηλώσῃ τὸ πνεῦμα της εἰς τὰ ἐρχόμενα ἢ νὰ στρέψῃ εἰς τὰ περασμένα, ἐρρίχθη ὡς ἦταν εἰς τὸ κρεῖθᾶτι, καὶ τὴν ἐπίσπε λυγριὸ ὡς νὰ ἐψυχομαχοῦσε, ἀλλὰ τὸ ἐπνίγε μὲ τὸ προσκέφαλο μὴ τὴν ἀκούσῃ ὁ ἀνδρὸς της καὶ τὴν ἀναισχυντήσῃ πάλιν. Ὅστερ' ἀπὸ κάμποσιν ὦραν, λάλημα πετεινοῦ, ἀποκορώθη καὶ ἐπέρασε ἀμέσως εἰς τὸν μυστηριώδη κόσμον τῆς φαντασίας· ἡ Μαρία ἔβλεπε συχνὰ ὄνειρα, πάντοτε φαιδρά καὶ ξάστερα, καὶ πολλὰς φορές ξυπνῶντας ἔλεγε ὅτι δὲν ἐγνώρισεν ὦραν καλὴν παρὰ μέσα εἰς τὸν ὕπνον της. Ὁικονομικὴ οἰκονομία τῆς φτώχειας, εὐλογημένο δῶρον τῆς θεῆς εὐσπλαχνίας!

Εὐρίσκειτο εἰς ἓνα μέρος γνωστὸ της καὶ ἀγαπημένο ἀπὸ τὰ μικρὰ της χρόνια· πλαγιὰ μεγάλη

ἐγλυκοκατέβαινε ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ ἕως εἰς τὸν ἄμμον, εἰς τὸ ἀκρογιάλι, τὸ ἐπάνω της μέρος ἕως εἰς τὴν μέσην μὲ μεγαλόδενδρον φουντωτὸν ἐλαιῶνα, καὶ ἀπὸ τὴν ζώνην ἕως κατὰ ἀμπέλωρον τὸ πλάγι ἀντίκρου θάλασσα ἀπέραντη σμίγει μόνον μὲ τὸν οὐρανόν· οἱ χωρικοὶ τὴν ὀνομάζουσι ἀγροπέλαγο, ὅτι αὐτὴ ταῖς περισσότεραίς φορές εἶναι ἀφρισμένη καὶ φαίνεται πῶς τελείως ἀπομονώνει τὴν νῆσόν μας ἀπὸ τὸν ἐξω κόσμον, ἐνῶ ἡ ἄλλη θάλασσα, ὁ κόλπος, ὅπου βρέχει τὸ ἀνατολικὸ πλευρὸ τῆς νῆσου καὶ τὴν ἀντίκρου ἤπειρον, ὁμοιάζει ταῖς περισσότεραῖς φορές ἡσυχὴ λίμνη.

Ἡ τοποθεσία εἶναι μαγευτικὴ—ἐκεῖ ἀπὸ ἓνα μέρος ἡ βαθεῖα πρασιναδὰ τῶν ἐλαιόδένδρων καὶ ἡ τρυφερώτερη τῶν ἀμπέλων, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἡ καταγάλαιζή ἐπιράνεια τῆς θαλάσσης—ἀλλὰ γιὰ τὴν Μαρίαν πρὸ πάντων ἡ οἰκουμένη δὲν εἶχε τόπον νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ περισσότερο· ἐκείνη ἡ πλάσις, μὲ ὅλην τῆς τὴν φυσιογνωμίαν, εἰς τὴν στερεάν καὶ εἰς τὸ πέλαγο, ἔκαναν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν της ἓνα μὲ τὰ ἠθώτερα καὶ φαιδρότερα αἰσθήματα τῆς παιδικῆς καὶ νεανικῆς ἡλικίας της· καθὼς συμβαίνει ὅταν παίζεται μουσικὴ ὅπου πρωτακούσαμεν εἰς τὴν νεότητά μας· ὁ ἦχος της μᾶς μαγεύει, καὶ ἀπορούμεν πῶς ἐκείνος ὁ ρυθμὸς δὲν προξενεῖ εἰς τοὺς νέους ὅ,τι ἐμεῖς αἰσθανόμεθα—διότι ἐκείνη ἡ μουσικὴ, ἂν καὶ ἀκούονται ἄλλαις μελωδικώτεραις, ἔγινε ἀπὸ πολλὸν καιρὸν μέρος τοῦ ἐκτουῦ μας, εἶναι ὁ μακρυνὸς, γλυκὸς ἄμα καὶ λυπητερός ἀντίπαλος τῶν εὐτυχισμένων ἡμερῶν μας· παρομοίαν μουσικὴν ἔχει μίαν γνωστὴν μας φυσικὴ τοποθεσία· ἓνας ξερός βράχος, ὅπου ἐφύτρωσε κ' ἐμεγάλωσε μοναχικὸ κυπαρίσσι, ἔχει τὴν ἀγάπην μας ὅσον δὲν τὴν ἔχει κάθε ἄλλο ὠραιότερο θέμα· φαίνεται ὅτι ἐκείνοι οἱ χαρκατῆρες φυλάγουν, μέσα εἰς τὴν φαντασίαν καὶ εἰς τὴν καρδίαν μας, τὴν ποθητὴν ἀλησμόνητην εἰκόνα τῆς ζωῆς μας, ὅπως ἦταν, πρὶν τὰ πάθη καὶ τὰ παθήματα τῆς ἀφαιρέσουσιν τὴν φυσικὴν ἀθώτητα καὶ τὴν γαλήνην.

Αὐτοῦ ἀκολουθοῦσε μικροῦλα, πέντε ἢ ἕξι χρόνων κόρη, τοὺς γονεῖς της, εἰς ὅλους τοὺς μῆνας, διότι δὲν εἶναι μῆνας ὅπου ὁ καλὸς γεωργὸς νὰ μὴν εὐρῇ νὰ κάμῃ ἐργασίαν εἰς τὸ ἀμπέλι καὶ εἰς τὸν ἐλαιῶνα, καὶ ἐκείνο τὸ κτήμα ἦταν ἀληθινὸ περιβόλι. Γαίουςτρόπως ἡ φανταστικὴ καὶ μεγαλοπρεπὴς ἐκείνη πλαγιὰ μὲ κάθε φυτὸ, μὲ κάθε δένδρον ἡμεροῦ ἢ ἄγριου, μὲ κάθε χειρόκτιστον λιθεῖά ἢ ριζόπετρον, μὲ κάθε δῆμα, μὲ κάθε ροῦδι, μὲ κάθε μονοπάτι, μὲ κάθε παραλάδι μὲ κάθε στένωμα, εἶχε μείνῃ βαθιὰ χαραγμένη εἰς τὸ νεανικὸν τῆς πνεῦμα, ὡστε ἂν ἦταν ζωγράφος θὰ ἠμποροῦσε νὰ μορφώσῃ ἀπὸ ἐκείνην τὴν θέσιν πολλὰς καὶ ὠραίας εἰκόνας νὰ μὴ παραλλάξουν παντᾶπασι ἀπὸ τὸ φυσικὸν τους. Ἀλλὰ καὶ ἐκείνο τὸ πέλαγο

εἶχε ἀνοῖξῃ τὸν νοῦν της, εἶχε πτερώσῃ τὴν φαντασίαν της, καθὼς εἰς ὅλαις ταῖς ὥραις τῆς ἡμέρας, ἐνῶ ἐδιάβαινε, ἀπὸ φιλὰ τὸ ἔθεωροῦσε, πότε θεωριωμένο καὶ μελανὸ, πότε ἡμερο καὶ ἀσπρογάλαζο, καὶ ἄποτε, εἰς τὸ βασιλεῖμα, σύννεφα νὰ καθίζουσι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ μέσα εἰς αὐτὰ νὰ ἀνοίγωνται σκοτεινὰ λαγκαθία καὶ χρυσοὶ ποταμοὶ νὰ γίνωνται εἰς τὰ βάθη. Ἰδοὺ πῶς ἀδελφώθη ἡ τρυφερὴ ψυχὴ της μ' ἐκείνο τὸ μέρος, καὶ τὴν βαθεῖαν ἐκείνην συμπάθειαν ἤλθε, εἰς τὴν νεανικὴν τῆς ἡλικίαν, νὰ στερεώσῃ καὶ νὰ κλείσῃ διὰ πάντοτε εἰς τὴν καρδίαν της ὁ πόνος· πόσο ἐκλαψεν ὅταν ὁ πατέρας της ἀναγκάσθη νὰ πουλήσῃ ἐκείνο τὸ περιήφανο κτήμα, ὅπου ἀκούσε νὰ ζωορέψῃ τὴν οἰκογενεῖάν του, καὶ ὅπου εἶχε προσδιορίσῃ πατήκρημα μίαν μικρὴν λουρίδα προῖκα τῆς ἀγαπητῆς του Μαρίας.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΔΩ Ἡ ΓΥΝΗ ;

Εἰς τὸν αἰῶνά μας, τὸν αἰῶνα τῶν ἐκπλήξεων, ὁ πυρετὸς ἡ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐργασίας κατέλαβε καὶ τὴν γυναῖκα. Οἱ μικροὶ τῆς πόδες ἀνέβησαν τὴν κλίμακα τῶν πανεπιστημίων καὶ αἱ μικραὶ τῆς χεῖρες χειρίζονται γραφίδα, γλυφίδα, καὶ πλῆκτρον.

Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἡ γυνὴ ἐργάζεται περισσότερο. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν παλαιὸν κόσμον ἡ ἐργασία της ἐπεκτείνεται εἰς ὅλους τοὺς κλάδους.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ τοῦ ἀσθενοῦς πλάσματος, ἂν δὲν προσθέτῃ τίποτε, ὅπως δὲν προσέθηκε μέχρι τῆς σήμερον καὶ ὅπως ἴσως δὲν θὰ προσέσθῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἀπέδειξε δύο πράγματα: Τὸ πρῶτον τὸ εἶπεν ἡ δεσποινὴς Μπῶτλερ, ἡ νεαρὰ Ἀμερικανὴς ἡ ἀντιπροσωπεύουσα εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ὅπως καὶ εἰς τὴν στέφιν τοῦ Τσάρου δύο ἐκ τῶν σπουδαιότερων ἐφημερίδων τοῦ νέου κόσμου. Ἡ γυνὴ ἐργάζεται μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας. Τὸ δεύτερον τὸ λέγω ἐγὼ. Ἡ ἐργαζομένη γυνὴ, οἷδέποτε θὰ δυνατῆθῃ ὡς ὁ ἀγῆρ ν' ἀνοῖξῃ νέους κόσμους εἰς τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας. Ἀλλὰ ἐνῶ ὁ πυρετὸς αὐτὸς τῆς δράσεως κατέλαβε τὴν γυναῖκα, τί κάμνει ἡ γυνὴ τοῦ Βυζαντίου;

Κοιμάται ἀκόμη βαθύτατα καὶ τὴν ἀφίνουν ἀσυγκίνητον τὰ ἄρθρα τῆς κ. Παρρέν, τῆς καλῆς μου φίλης, ἡ ὁποία τὴν θέλει τὴν γυναῖκα εἰς τὴν αὐτὴν βαθμίδα μὲ τὸν ἄνδρα;

Ἡ γυνὴ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐργάζεται.

Ἐχομεν γυναικείους συλλόγους, ὅπου ἡ γυνὴ σκέπτεται, ὅπου ἡ γυνὴ κάμνει νομοσχέδια, εὐρίσκει πηγὰς, φέρει τὰ ἐξόδα καὶ τὰ ἔσοδα μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν εἰς ἰσοζύγιον. Τῶν συλλόγων αὐτῶν ὁ σκοπὸς, εἶνε ἡ ἀγαθοεργία.

« Ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης τῶν Κυριῶν », τῆς ὁποίας τὴν εὐεργετικὴν δράσον, ἡσθάνθη τὸ καμίνι τοῦ πτωχολογίου, εἶνε τρανότατον δείγμα τῆς ἐνταῦθα γυναικείας δράσεως.

Ὅχι, δὲν θὰ λησμονήσω τὴν πρώτην φοράν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπεσκέφθη τὸ « Ἐργαστήριον τῶν κυριῶν », τὸ κατάστημα τὸ συντηρούμενον ὑπὸ τῆς φιλοπτώχου ἀδελφότητος. Γυνὴ τὸ διητύνη, γυνὴ τὸ ἐρρυθμίσε, γυναῖκες τὸ συντηροῦν.

Τί ἐργασία λεπτή, ἡ λεπτοτέρα ἐργασία τὴν ὁποίαν καὶ ἡ ἀράγνη θὰ ἐξήλευεν. Ὅλα τὰ πλοῦσια ἀσπρόρουγα, τὰ ὅποια ἐπρόκειτο νὰ ἐνδύθουσι αἱ εὐποροὶ δέσποιναί, ἐκεῖ ἀπὸ τὰς πληρωμένας μὲ τὴν βελόνην χεῖρας τῆς πτωχῆς διήρχοντο καὶ τὸ εὐτελεές—ἂ πολὺ εὐτελεές—ἡμερομίσθιον συνετήρει οἰκογενεῖας ὀλοκλήρους.

Ἄλλ' ὅ,τι μὲ συνεκίνησε (καὶ τὴν εἰκόνα αὐτῆν, τὴν ἔχω μὲ τὸν ἴδιον πάντοτε θρησκευτικὸν σεβασμὸν ἐμπρὸς μου) ἦτο ἡ διευθύντρια τοῦ καταστήματος.

Ὅχι, λεπτοφυῆς, μὲ μειδιάμα ἀρρήτου ἀγαθότητος μὲ τὸ μειδιάμα, τὸ ὅποιον ἐνθαρρύνει καὶ ἐγκαρδιώνει, ἐφέρετο ὡς ἄλλη μήτηρ πρὸς τὰς ἐργάτιδας.

Θυγάτρ τῆς ποιητρίας Εὐφροσύνης Σαμαρσιδοῦ, ἂν δὲν ἔγινε ποιήτρια, ὅπως ἡ μήτηρ της, ἔγινεν ἡ ἐξόχως χριστιανὴ γυνὴ, τῆς ὁποίας τὰ χεῖλη εὐρισκον λέξεις μελιστάλακτους, διὰ νὰ παραμυθῆσαι καὶ νὰ ἀπαλύνωσι τὴν σκληρυνθεῖσαν ἀπὸ τὰ βάσανα καρδίαν.

Τώρα ἀσθελεῖ καὶ δι' αὐτὴν προσεύχονται ὅλαι αἱ πτωγαί, αἱ ὁποῖαι τὴν ὀνομάζουσι μητέρα τῶν ἀσθενῶν, καὶ ἡ φιλόπτωχος τῶν κυριῶν ἀδελφότης, γνωρίζουσα τί ὀφείλει εἰς τὸ γλυκὸ ἐκείνο πλάσμα, τὸ μετὰ τῆς συνθέσεως καὶ εὐσταθείας ἀναγαγόν εἰς ἐμπρέπουσαν θέσιν τὸ κατάστημα, παρακολουθεῖ μετὰ συγκινήσεως τὴν πορείαν τῆς ἀσθενείας καὶ εὐχεται ὑπὲρ τῆς ἀναρρώσεώς της.

Ἐγὼ εὐρίσκω τὴν κυρίαν Σαμαρσιδοῦ, ὡς τὴν ἐξόχως δράσαντα ἐνταῦθα γυναῖκα.

Αἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ, εἰς τοὺς πρόποδας τῶν Ταταούλων, ἔκτισαν κατὰ μέγα μέρος τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας. Πτωγὴ ἀπὸ πτωγῆν ἐσύναξε χρήματα καὶ τὰς ἔβλεπε κανεὶς νὰ μεταφέρουν λίθους καὶ νὰ ἐργάζωνται μετὰ τῶν κτιστῶν κατὰ τὰς ἀναπαυσίμους τῶν ἡμέρας.

Ἀλλὰ δὲν περιορίσθησαν ἕως ἐδῶ.

Ἡ κ. Λεοντιάς διηθύνει ἐπὶ ἔτη μακρὰ γυμνάσιον τέλειον, τὸ παρθεναγωγεῖον τῆς Παλλάδος καὶ παρέδιδεν ἡ ἰδίᾳ τοὺς ἀρχαίους ποιητάς. Τοὺς ἠσθάνετο, ἔζηρε πολὺ διὰ τῆς φαντασίας εἰς τὸν ἀληθινόν καὶ τὸν φανταστικόν κόσμον τῆς ἀρχαιότητος, διότι ἐγὼ τὴν εἶδον πολλάς φορές νὰ κλαίῃ ἀπὸ συγκίνησιν ἱερὰν καὶ νὰ διακόπτουν ἀληθινοὶ λυγμοὶ τὴν ἀπαγγελίαν τῆς.

Ἡ κ. Ἀδάμ, ἡ ὁποία ἤκουσεν ἀνώτερα μαθήματα εἰς Γερμανίαν διευθύνει τὸ Ζάππειον παρθεναγωγεῖον μετὰ συνέσειν καὶ εὐστάθειαν.

Ἡ Δεσποινὴς Κλεονίκη Ἀσπριώτου, ἐσπούδασεν ἐπὶ ἀρκετὰ ἔτη ζωγραφικὴν εἰς τὴν Πράγαν καὶ τῶρα συμπληροῦ τὰς σπουδὰς τῆς εἰς Παρίσιον.

Ἡ δεσποινὴς Βιργινία Εὐαγγελίδου, ἔγραψε τὰ ζωντανότερα γυναικεῖα ποιήματα διὰ τὰ ὁποῖα ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς ἔγραψε κρίσιν πολὺ ἐνθαρρυντικὴν.

Αἱ δύο γυναῖκες, αἱ στολιζοῦσαι διὰ τῆς ἰδιοφυίας τῶν καὶ τῆς τέχνης τῶν τῆν Ἑλληνικὴν σκηρὴν καὶ τὰς ὁποίας καὶ αὐτοὶ οἱ ξένοι θαυμάζουν, εἶνε βυζαντινῆς καὶ κατὰ παράξενον σύμπτωσιν ἐγεννήθησαν καὶ αἱ δύο εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Βοσπόρου. Εἰς τὰ ἀριστοκρατικὰ θεράπευτα ἡ μία, ἡ Δεσποινὴς Βερώνη (ἡ Φαῦστα) καὶ εἰς τὴν Στένην (Σωσθένιον) ἡ κ. Παρασκευοπούλου (ἡ Μήδεια).

Μουσικὴν γνωρίζουν αἱ περισσότεραι καὶ μερικαὶ ἐκτελοῦν μετὰ πολλὴν τέχνην. Δειλὰ δειλὰ, προβάλλουν καὶ μερικαὶ συνθέσεις τῶν. Ἡ συνεργάτις μας Λύρα, αἰσθάνεται βαθύτατα τὴν μουσικὴν παῖζει τεχνικώτατα καὶ ἐγὼ γνωρίζω ὅτι ἔχει καὶ μερικὰς συνθέσεις, τὰς ὁποίας ὁμοῦ ἀλλοίμονον, δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ κρίνω.

Καὶ ἂν ὑπῆρχεν ὀλίγη ἐνθάρρυνσις, πόσα πόσα ὑπὸ τὸ θαλπὸς τῆς δὲν θὰ ἐρύοντο ἄνθη, στολισμοὶ ἀληθινοὶ ἕως τῆς φιλολογίας μας.

Ἡ κ. Καλλιρρόη Νικολαΐδου, ἐφοίτησεν εἰς τὴν Σορβόνην.

Ἡ Κωνσταντινουπολίτισσα εἰργάσθη ἐπὶ μακρὰ ἔτη ὡς ἔμπορος.

Ἡ λέξις πλάτρω πωλήτρια, δι' αὐτὴν ἐπλάσθη. Μετὰ τὰ μικρὰ ἐμπορεύματά τῆς, εἰσῆρχετο εἰς τὰς οἰκίας καὶ ἐπώλει διάφορα εἶδη συρμού καὶ κοσμήματα μεγάλης ἀξίας ἐνίοτε, διεξάγουσα μετ' εὐσυνειδήσιας τὸ ἔργον τῆς.

Ἄλλ' ἰδίως εἰργάσθη ὡς δημοδιδασκάλισσα.

Ἐκπατριζομένη μετὰ θαυμασίας ἀνταπαρνησίας καὶ κρατοῦσα εἰς τὰς λεπτάς χειράς τῆς τὴν λαμπάδα τοῦ πολιτισμοῦ, ἔτρεξε φωτίζουσα καὶ θερμαίνουσα, ἐνίοτε θῦμα πίπτουσα τῆς ἀφωσώσεώς τῆς.

Ἐφερον ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ τὸν σταυρὸν τῆς καὶ τὸν φέροι ἀκόμη, χωρὶς κανεὶς Σίμων Κυρηναῖος νὰ κρατῆσθαι τὸ βαρὺ φορτίον τῆς.

Ἀφανῆς, μικρὰ, πολλάκις περιφρονουμένη, πλειστάκις ἀνευ λόγον ἀποδιωκομένη εὕρισκει θάρρος εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντός τῆς καὶ φέρει ἀποτελέσματα μεγάλα, τῶν ὁποίων τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν αἰσθάνονται πρῶτιστα πάντων οἱ διωκταὶ τῆς.

Καὶ περικόπτουν τὸν γλίσχρον μισθὸν τῆς, ὁ ὁποῖος συντηρεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν πτωγῆν οἰκογενεῖάν τῆς τὸν περικόπτουν καὶ ἡνεαρά κόρη τρέφεται κακῶς, ἐξασθενεῖ τὸ σαρκίον τῆς τὸ ἀσθενές, χωρὶς νὰ ἐξασθενήσῃ ὁ ζῆλός τῆς ὁ ἅγιος.

Εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς θὰ τὴν εὕρετε μειδιῶσαν, ἀγαθὴν, ἀκαταπόνητον, ἀξίαν ὄλου τοῦ σεβασμοῦ καὶ ὄλου τοῦ θαυμασμοῦ σας.

Διὰ νὰ φανώμεν δίκαιοι πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ἡ Κωνσταντινουπολίτις συνεχίζει τὸ ἔργον τῆς Ἀθηναίας, τῆς Ἀρσακιάδος δηλ. ἡ ὁποία ἔδωκε πρῶτη τὸ καλὸν παράδειγμα.

Ἡ κόρη τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία δὲν ἔμαθε γράμματα ἐργάζεται ῥάπτουσα ἢ ποικιλλοῦσα ἐκεῖνα τὰ θαύματα τῆς ποικιλικῆς, τὰ ὁποῖα εἰς ξένας ἐκθέσεις οὐχὶ σπανίως βραβεύουσι.

Καὶ βλέπετε εἰς τὰ πτωχόπρητα τῶν περιφθῆμων καλλιτεχνίδων τοῦ Βοσπόρου, μέσα εἰς πλαίσιον ἀξέστον διπλώματα τιμητικὰ.

Δὲν πρέπει νὰ ἐργασθῆ, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἔγραψα καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν καθημερινὴν «Ἐστίαν». Εἰς ἐξ αὐτῶν τῶν λόγων, εἶνε ὅτι ὅλοι οἱ ἄνδρες ὑπερεπέλεσαν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους. Ὑπάρχουν δηλ. περισσότεραι χεῖρες, παρὰ ἐργασία, καὶ διότι:

Ὁ οἶκος ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς παρουσίας τῆς γυναικός. τὸ λίκνον εἶνε ζηλότυπον, δὲν θέλει ἡ τρυφερὰ μητεροῦλα, νὰ διαμοιράζῃ τὰς στιγμὰς τῆς.

Ἄν ἡ γυνὴ θέλῃ νὰ ἐργασθῆ, ἄς ζήσῃ μόνη, ἀλλὰ ἂν ὄλαι τὸ ἀπορασίσειν, ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ χαθῆ ἀπὸ ζέστη ἢ κρῦο καὶ αἱ κηλίδες τοῦ ἡλίου κανένα ἄς μὴ τρομάζουν, θὰ σβύσῃ... διότι ἡ γυνὴ εἰργάσθη καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος θὰ ἐκλείψῃ.

Ὅσον δὲ διὰ τὸν σεβασμὸν, τὸν ὁποῖον εἴμποροῦν νὰ μὴ τῆς ἀποδίδουν πλέον οἱ ἄνδρες, ὅταν τὴν βλέπουν μετ' αὐτῶν συνεργαζομένην, σᾶς βεβαίω, ὅτι δὲν χάνει μεγάλα πράγματα. Πρῶτον ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος σέβεται τὸν ἑαυτόν του, δὲν εἴμπορεῖ παρὰ νὰ σεβασθῆ καὶ τὸν πλησίον του—ἀδιάφορον ἂν ὁ πλησίον αὐτός, εἶνε γυνή, καὶ ἂν τὴν συναντᾷ εἰς τὸν οἶκον ἢ ἐκτὸς τοῦ οἴκου. Ἀρκεῖ ὁ πλησίον, νὰ ἦνε πλάσμα ἀξίον σεβασμοῦ. Ἄν ὅμως, σεβασμὸν ἐννοεῖ ὁ κόσμος, ἐκεῖνας τὰς ταπεινωτικὰς μικροπεριποιήσεις καὶ τὰς γελοίας ὑποκλίσεις καὶ τὰς ἀσχημάντους παραχωρήσεις, τὰς ὁποίας ὁ κύριος ἀνὴρ παραχωρεῖ μόνον εἰς τὴν ξένην γυναῖκα διότι συνήθως εἰς τὴν ἰδικὴν του φέρεται βαναυσότατα, ἃ τότε ἂν ἀποσύρῃ ὁ ἀνὴρ τὸν σεβασμὸν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τὴν μὴ χειραφετηθῆσιν.

Ἄν ἔλλειψις σεβασμοῦ, σημαίνει εἰλικρίνειαν, καὶ σεβασμὸς, ὑποκρισίαν, ἄς φέρεται ὁ ἀνὴρ ἀσεβῶς.

Ἄλλ' ὅ,τι ἰδίως διακρίνει τὴν βυζαντινὰ γυναικα, εἶνε ἡ εὐσεβεία, ἡ πίστις, ἡ ἀφοσίωσις. Καλὴ σύζυγος, καλὴ μήτηρ, θαυμασία οἰκοκυρά.

Δὲν ὁμιλῶ δι' ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖα ὑπέστησαν τὴν ἐπιρροὴν τῶν ὀθνείων.

Πηγαίνετε εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ θὰ τὴν ἰδῆτε τὴν Βυζαντινὰ, εὐσεβῶς προσευχομένην, εἰσέλθετε εἰς τὸν οἶκόν τῆς καὶ θὰ θαυμάσετε τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀκριβείαν καὶ εἰς τὰ ἐλάχιστα.

Ἄχ, δὲν ξεύρω τί πρέπει νὰ γείνη ἡ γυνή, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ὀπίσω εἰς τὴν πρόοδον, ἀλλὰ ἐν μόνον βλέπω, ὅτι, πρέπει νὰ μείνῃ εὐσεβής.

Ὅταν ὁ ἀνὴρ, τρίς ἐπρόδιδε τὸν διδάσκαλον του, γυνὴ τὸν ἠκολούθησεν εἰς τὸν Γολγοθᾶ εἶπεν ὁ Ρενάν. Ναι, ὁ εὐσεβὴς ἄθεος ἔχει δίκαιον ἄς μὴ προσθήσῃ ἡ γυνή, μίαν ἀκόμη ἀκανθὴν εἰς τὸν μαρτυρικὸν τοῦ ἐσταυρωμένου στέφανον. Γυνὴ εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἐφυλάττε τὸ ἱερὸν τῆς ἐστίας πυρὸς ἡ γυνὴ καὶ πάλιν ἄς

γείνη ἡ λευκὴ τῆς ἠρησκείας ἐστίας διαφυλάττουσα τὸ πῦρ τῆς ἀσβεστοῦ, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἀνεμοστροβίλων καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἰδεοστροβίλων, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ τὸ σβέσωσι.

ΔΔΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ.

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

(Μυθιστόρημα ΤΗ. ΒΕΝΤΖΟΝ).

(Ἰδε σελ. 216).

Ἡ Καίτη τέλος, ἡ τελειότερα ἀπ' ὅλες τὰς κερνίβες κοῦκλες, ἄρασε ὡς ἄνθος, τοῦ ὁποίου ἔχει καὶ τὸν βλαβερὸν τῆς νοημοσύνης· ἀλλὰ ποῖός λοιπὸν ἐτόλμησε ποτὲ νὰ παρκανεθῆ ὅτι τὸ ἄνθος εἶναι κτήνος; Κτήνος ἢ ὄχι, ἡ Καίτη ἐφάνη τῶσον ἐρωτότροπος μετὰ τὸν λόρδον Μέλτων, ὅσον τὸ ἐπιτρέπει ἡ συνήθεια· θὰ ἐστοιχηματίζῃ ὑπὲρ αὐτῆς ἂν ἐπρόκειτο περὶ καμμιάς ἱπποδρομίας· ποτὲ, ἀπεναντίας, δὲν θὰ ἐπίστευα, ὅτι τὸ ἄθλον τῆς νίκης θὰ περιήρχετο εἰς ἐμὲ, ἂν καὶ οὐδὲ πρὸς στιγμὴν δὲν ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν νοῦν μου νὰ κατέλθω εἰς τὸν ἀνταγωνισμὸν.

Καὶ ὅμως, φαίνεται ὅτι ὁ λόρδος Μέλτων, ἀγαπᾷ καὶ αὐτὸς ἐπίσης τοὺς ὀφθαλμοὺς μου μόνον, αὐτοὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τὸν ἔκκαμνεν δειλὸν κατ' ἀρχάς, ὡς διασημίζεται, καὶ τοῦ ἀσφύρου τὴν χεῖρσιν τοῦ λόγου. Διὰ νὰ αποφασίσῃ νὰ ὁμιλήσῃ, ἐχορτάσθη νὰ μάθῃ τὴν ἀπρόοπτον ἀπόφασιν τῆς ἀναχωρήσεώς μου. Βλέπω ἀκόμη τὴν μορφήν του πτωχὴ νέε! Ἐπίπνευσε τὸ τζάκι· ἐκεῖνος κατεγίνετο εὐσυνειδήτως μ' ἓνα κομμάτι βούτημα, μετὰ τὴν ἀτήραχον ἐκείνην ὄρεξιν, ποὺ ἔχει προνόμιον του, χωρὶς νὰ δίδῃ προσοχὴν εἰς τὰς ἐρωτικὰς ἀσπείρας τῶν τριῶν ζεττελλομένων χαρίτων, ὅταν ἡ πεθερὰ μου, ἐροίψεν, ἀποκρούουσα ἐν σγέδιον πικ-νίκ εἰς τὸ ὅποιον συμπεριλαμβάνον καὶ ἐμὲ, τὴν ἐξῆς φράσιν:

— Ἡ Ὀδέττη δὲν θὰ εἶναι πλέον ἐδῶ τὸν προσεχῆ μῆνα· θὰ πάγῃ νὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς φίλους τῆς εἰς τὸ Παρίσι.

Ὁ λόρδος Μέλτων ἠρθράσεν μέχρι τῆς ρίζης τῶν τριγῶν του, ἄρσεν ἀπὸ τὴν τρέμουσαν χεῖρα του τὸ πηροῦν, καὶ ἀπεκρίθη εἰς τὴν Ἰζαν, ἡ ὁποία τὸν προσεκάλεσε νὰ μεταβοῦν κατόπιν εἰς τοὺς σταύλους νὰ ἰδῇ ἐν ἄλογον: ἀέχμαριστῶ, δὲν παίρνω ποτέ· πρᾶγμα τὸ ὅποιον προσεκάλεσε τὸν γενικὸν γέλωτα, καὶ ἀπεδείκνυε ὅτι ἡ ἐξοχότης του εὕρισκετο ἐκατὸν λεύγας μακρὰν ἀπ' ὅ,τι τοῦ ἔλεγον. Μίαν ὥραν κατόπιν, ἐνῶ περιεπάτου εἰς τὴν μοναχικὴν δειροστογίαν, τὸν εἶδα νὰ παρουσιάζεσθαι ἀπὸ τὴν ἄλλην αὐτῆς ἄκραν. Μοῦ ἐφάνη ὅτι, κατὰ δύο λεπτά ποῦ ἔκαμε νὰ μετὰ συναντήσῃ, ἤλλαξε χροιά· αἱ πόλυ διαφανεῖς ὄψεις εἶναι τρομερὰ φλόγαρι. Ἐγὼ ἔχω πάντοτε, ὅπως ἄλλοτε, τὴν

θαμνήν εκείνην ωγρότητα, η οποία είναι μέγα προτέρημα όταν πρόκειται να αποκρούση τις τας συγκινήσεις του. Και εκείνος επίσης ητο ωγρός, όταν μ' επλησίασε, και η συγκίνησή του, που προσπάθει να συγκρατήσει, έκαμνε τὰ χείλη του να τρέμουν.

— Τι ήκουσα Κυρία Νόελ; μου είπεν αποτόμως, ενώ προσπάθει να χαμογέλαση. 'Αλήθεια, μὰς φεύγετε; Και διὰ πολὺν καιρόν;

— Δεν γνωρίζω τίποτε, απεκρίθη εν πληρει ειλικρινείᾳ. Θὰ ἐξαχθήσω τὴν παράτασιν τῆς διαμονῆς μου ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησιν πού θὰ δοκιμάσω ἀναλαμβάνουσα τὰς παλαιάς μου ἐξεις.

Τὸ τρεμούλιασμα τῶν χειλέων του ἐπατάθη περισσότερο ἀκόμη, καί, με τὴν ἀπότομον ἀπόρασιν τῶν δειλῶν, οἱ ὅποιοι προχωροῦν ἐμπρὸς ἀρού κλείσσουν τὰ μάτια·

— 'Ελογάριαζα, μου είπεν, να περιμένω τὸ τέλος τοῦ πένθους σας διὰ να σας εἶπω ὅ,τι ἴσως ἐμικτεύσατε πρὸ καιροῦ· ἀλλὰ θέλετε να ἐπιστρέψετε εἰς τὴν πατρίδα σας καὶ ἀισθάνομαι ὅτι θὰ ἀπορασίσετε να μείνετε ἐκεῖ. 'Εκ τῶν προτέρων πρέπει να γνωρίζετε τοῦλάχιστον ὅτι μία τοιαύτη ἀπόφασίς, ἐὰν τὴν λάβετε, θὰ με κάμη, ἐμένα, τὸν δυστυχέστερον τῶν ἀνθρώπων.

Δυστυχισμένον, αὐτὸ τὸ μεγάλο ἄγος, τὸ κλοθαμμένο! Τὸν ἐκοίταζα ἐκθικρός.

— Γνωρίζω, ἐγκαλοῦθησε, τραυλίζων ὀλίγον, ἢ τοῦλάχιστον πιστεύω να βλέπω ὅτι ἡ ζωὴ πού διαγυρνῶ εἰς τὸ Βητσογρούβε, δὲν ἦτο ἀκριβῶς τῆς ἀρεσκείας σας. 'Εγὼ θὰ προσπαθῶν να ἐγίνετο ὅλως διόλου διαφορετικὴ θὰ συνεμφορῶμαι με τὰς ἐλαχίστας ἐπιθυμίας σας.

'Εμείνα βουβή, σαστισμένη. 'Βζήτει, στάληθεις, τὴν χεῖρα μου; 'Ἦτο δυνατόν, αὐτός ὁ σπόρτσμαϊ, πού δὲν ἐφαίνετο να εἶναι τίποτε ἄλλο παρ' αὐτό, να εἶχεν εἰσδύση, χωρὶς να φανῆ ποτὲ ὅτι ἐδείκνυε τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν διὰ τὸ ἀσήμαντον ἄτομόν μου, εἰς τὰς μυθίας σκέψεις μου πού τὸσον ἐπιμελῶς ἐκρυπτον; Πρέπει να τὸ παραδεχθῶ, διότι ἐπανελάθεν ἀμέσως με ἓνα εἰλικρινέστερον χαμόγελον:

— 'Εν πρώτοις, πρέπει να εἰσθε βεβαία περὶ ἐνός πράγματος· δὲν ἔχω θαλαμηγόν καὶ δὲν παίζω κανὲν μουσικὸν ὄργανον.

— Αὐτὸ πράγματι εἶναι μέγα προσόν, εἶπα ἐγὼ, προσπαθούσα να πάρω τὰ πράγματα ἐπὶ τὸ ἀστείον· ἀλλὰ, ἀγαπητέ λόρδε Μέλτων, θὰ μου ἐξηγήσετε πῶς γίνεται, αὐτὰ ἢ ἀπλῆ ἀγγελία τοῦ ταξιδίου μου να ἀρκεσῆ να σὰς ρίψῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, μεταφορικῶς, εἰς τοὺς πόδας μου.

— Σὰς ἀγαπῶ πρὸ πάντε ἐτών. Εὐθύς μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου ἀπὸ τὰς 'Ινδίας.

— Ποτὲ δὲν θὰ τὸ ὑπέθετον, ἀνέκραξα.

— Τὸ πιστεύω, ἐπανέλαθε προσήλων ἐπάνω μου τοὺς διακυβεῖς του ὀρθόλογου, ὅπου ἐλαμπεν μία ἰδιαιτέρα φωτιὰ, ὁμοία μ' ἐκείνην πού τοῦ ἀνάπτει

ἡ ζέσις τοῦ τένις, ἀλλὰ ἀκόμη ζωηροτέρα ἴσως... 'Ἦσθε νομπευμένη... Τὸ καθήκον...

Πῶς, ἦτο ἐρωτευμένος πέντε χρόνια μαζὶ μου, χωρὶς να τὸ πάρω εἰδῆσιν! Δὲν τὸ ἐφανέρωσε ἄλλως πῶς μ' ἐπροτίμα ἀπὸ τὴν Καίτην καὶ τὴν Μωδ καὶ τὴν 'Ιζαν, παρὰ ἐπιτείνων τὴν ἀπάντην μου ἐπιφύλαξίν του· ἀντέταξε παγετώδη ἀδιαφορίαν, ἀδιάσειστον ψυχραιμίαν εἰς τὰς μικράς μου ἀποπειράς πού θὰ εἰμπορούσα να τοῦ κάμω, ὅταν ἐστενοχωροῦμαι πολὺ... Θεὲ μου, καί, να τοῦ κάμω, αὐτοῦ, καθὼς καὶ οἰοδῆποτε ἄλλου, ἂν καὶ ἀποστρέφομαι πολὺ τὶς πυκνάδες. 'Εθύμωνα με τὴν δύναμιν τῆς θελήσεως, πού εἶχεν ὁ λόρδος Μέλτων, ἐθύμωνα με τὴν ὀλίγην διορατικότητά πού ἐδείξα ἐγὼ. Εἶχα τόσας περιστάσεις να τὸ παρατηρήσω, καὶ οὐδέποτε ὁμως ἐκείνος ἐπροδόθη. 'Τέλος πάντων ἐλυπούμην ἀληθινὰ, διότι δὲν ὑπῆρξε ἱκανὴ να παραστῶ εἰς τὴν πάλην αὐτοῦ τοῦ ἀθλητικοῦ χριστιανοῦ ἐναντίον μιᾶς δοκιμασίας, ἐνός πειρασμοῦ, ἀντικείμενον τοῦ ὁποίου ἦμην ἐγὼ. Πρέπει να ἐξέφραζεν τὸ πρόσωπόν μου ὅλην μου τὴν δυταρέσκειαν ἐκείνην τὴν ὥραν, δυσαρέσκειαν τὴν ὁποίαν θὰ παρεξήγησεν χωρὶς ἄλλο, διότι ἐπρόσθεσεν, ἐρυθρίων ἀπροκαλύπτως.

— Πιστεύσατέ με ὅτι συναισθάνομαι τὸ ἀπρεπὲς τοῦ ἀκρίτου αὐτοῦ διαδήματος... 'Ἐπρεπε να σιωπῆσω ἀκόμη, ἀλλὰ μου ἐφάνη ὅτι ἂν ἐρεύγεται, θὰ ἐκινδύνευα, ἢ μᾶλλον ἦμην βέβαιος, πῶς θὰ σὰς χάσω. Μὴ φύγετε μίστερες Νόελ.

Κατὰ βάθος ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία μ' ἐκολάκευεν ἀπείρως. 'Ἡ ἐπιβλητικὴ ἀπόφισ τοῦ Μέλτων-χάλλ, πού εἶχα ἰδῆ ἀπαξ ἢ δις με τὰς γυμνασιαίας δρῆς καὶ τὴν πλουσίαν προσινάδα τῆς, τὴν ὁποίαν ἐστίζον τὰ λευκὰ ποίμνια καὶ τὰ ζεύγη τῶν δορκάδων, ἐκείνη ἢ μεγαλοπρεπὴς αὐλὴ κάτω ἀπὸ τὰς ὑπερηφάνους κμαράς, πού ἐπερίμεναν θαρρεῖς να περᾶση κανεὶς ἰσπότης τοῦ Βάλτερ-Σκῶτ, ἐκείνη ἢ στοὰ, ἐπὶ τῶν τοίχων τῆς ὁποίας παρετάσσετο ἡ διπλῆ σειρὰ τῶν εἰκόνων τῶν προπατόρων, ὅλα τὰ μεγαλεῖα τέλος οἰκοδομημάτων τόσον ἀνωτέρου ἀπὸ τὸ κομψὸ μας Μπητσογρούβε ὅσον μορεῖ να εἶναι ἓνα παλάτι ἀπὸ μίαν καλύβην, ὅλα αὐτὰ τὸ ὁμολογῶ, τὰ ἐφανταζόμην ὡς πλάσιον ἐλευστηκὸν πού περιέβαλλεν τὴν μορφήν τοῦ ἀπροσδοκῆτου λάτρου μου. 'Ἐπῆρχον, δίχως πολλὰ λόγια, πολλὰ σημεῖα πού ἀξίζαν τὸν κόπον να με κάμουν να συλλογισθῶ. 'Αλλὰ κανὲν δὲν μορεῖ να ἐξισωθῆ με τὴν ἄμετρον μου ἐπιθυμίαν ναπολύσω τὴν ἐλευθερίαν πού ἐπανεύτων παρ' ἐλπίδα.

— 'Αγαπῶ ἀπ' ὅλα περισσότερο τὴν γενέθλιόν μου γῆν, εἶπα ἀπορασιστικῶς καὶ ἐπιθυμῶ να τὴν ἐπανίδω.

— 'Ἐστω θὰ πηγαινομεν κάθε χρόνον στοὺς Παρίσι. Εὐχαριστῶ πολὺ! Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Μερῖς, διὰ να μὰς σεβρίζουν ἀλλαγῆλαι, καὶ να μὴν ἀκούωμεν ἄλλο ἀπὸ ἀγγλικά. Καὶ ἐννοεῖ αὐτὸ Παρίσι.

(Ἐπεται συνέχεια).

φάρμιγγα. Καὶ σεις, κύριοι, φωνάζετε με τὶς σάλπιγγές σας διὰ να τὸν ὀδηγήσετε.

— Παρατηρήσατε, κύριε Μονιέ, είπεν ὁ Χουβερδᾶς, ὁ ὁποῖος ἀνέβη ἐκείνην τὴν στιγμήν, ὁ κλώνος τῆς φροντουκιάς εἶναι κατὰ γῆς, προσέξατε.

— 'Ἐχεις δίκιο, γέρο μου, τὸ κινητὸ πάτωμα ἐκινήθη καὶ πιάστηκε κυνήγι. Σύντροφοι, δώστε μας τὰ τουφέκια μας καὶ φέρτε τὰ σκοινιά, θαρρῶ ναῖχη ἐδῶ δουλειά. Καὶ σεις παλληκμαράδες μου σκάψετε τὶς τρύπες πού ἐκαμαν τὰ βήματα μας να γίνῃ εἶδος σκάλας διὰ να εὐκολύνῃ τὸν κατεβασμὸ τοῦ κυνηγοῦ, ἂν πιάστηκε κανέναν.

'Ὅσον ἐπλησιάζαμε πρὸς τὴν παγίδα τόσο ὁ ἦχος τοῦ ὀκταβίνου ἤκουετο καθαρώτερον... Δὲν καταλαμβάναμε τί τρέχει... Ὁ Χουβερτᾶς ἐκίνησε τὸ ἐλατήριο ἀνεσθῆκωσε τὸ κινητὸν σκνίδωμα καὶ τὸ ἐκράτησε ὑψηλὰ· εἶπειτα ἐκοίταξε μέσα εἰς τὸν λάκκον καὶ ἐφρήξεν ἀγρίαν φωνήν, ἐτρέξκαμεν καὶ οἱ δύο καὶ ἰδοὺ τὸ θέαμα τὸ ὁποῖον παρουσιάσθη ἐμπρὸς μας. 'Ἐνας πελώριος λύκος, ὁ ἰδικὸς μου! στοιωγμένος σὲ μιὰ κώχη ἐξουδενισμένος ἀπὸ τὸν νεκρὸν Ὀκτάβιον, ὁ ὁποῖος, ὠγρότατος, ἔρθηος στὴν ἄλλη κώχη με τὰ μάτια καρφωμένα στὰ μάτια τοῦ θηρίου, ἐπαίξε πυρετωδῶς ὀκταβίον. Τόσο συνεκινήθημεν ὥστε ὁ Μονιέ ἐκόντεψε να λιποθύμησῃ.

Τρομερὸς ὄρυγμός μὰς εἰδοποίησεν ὅτι τὸ φῶς ἐδῶσε κάποιαν δραστηριότητα εἰς τὸν λύκον, ὁ ὁποῖος ἐννοῶν ὅτι εἶναι χαμένος θὰ πούλυσε πολὺ ἀκριβὰ τὴν ζωὴν του εἰς τὸν μουσικόν. 'Ἐσκόπευσα, τράβηξα καὶ ὁ λύκος ἐκυλισθη αἰματομένος στὰ πόδια τοῦ νέου, ὁ ὁποῖος τότε μόνον ἔπαυσε να παίζῃ τὸ ὄργανόν του.

Χάρις εἰς τὴν ἐκτακτον ἠθικὴν καὶ φυσικὴν ἐνεργητικότητά τὴν ὁποίαν ἐδείξε ὁ Μουλὲν κατορθώσαμε να σωθῆ καὶ τὸν ἐσύραμεν σῶον καὶ ἀκέραιον ἀπὸ τὴν παγίδα τῶν λύκων.

Μόλις ἐπάτησε τὸ πόδι του στὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἤλθεν ἐμπρὸς εἰς τὸν κάτωχρον ἀκόμη Μονιέ καὶ τοῦ εἶπε.

«Κύριε, λαμβάνω τὴν τιμὴν να ἐπαναλάβω τὴν αἴτησίν μου: Θέλετε να με κάμετε τὴν μεγάλην εὐχαρίστησιν να με δώσετε τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς σας;

Ὁ φίλος μου τὸν ἐπῆρε εἰς τὰς ἀγκάλας του ψιθυρίζων

«Παιδί μου, ταλίπωρό μου παιδί! Καὶ σὲ τὴν δίδω καὶ με ὅλη μου τὴν καρδιά καὶ σὲ ζητῶ συγγνώμην διότι εἶχα ἀμυβᾶλλαι δι' ἐσέ. Μόλους τοὺς να μὴ σταῆξῃ καὶ μὴ βρεῖῃ τρόπους σου, εἶσαι παλληκμαρᾶς, μὰ τὸν Θεό!... Μορεῖς να καυχήθῃς πῶς εἶδες τὸν λύκο!

— Καὶ μάλιστα ἀπὸ πολὺ κοντὰ ἐπρόσθεσεν ὁ νέος.

— Μὰ πὲς μου ἀπὸ πότε ἤσουν ἐκεῖ μέσα. — 'Απὸ τὸ πρῶν.

— Κι' ὁ λύκος
— 'Α! ἀπὸ ἓναν αἰῶνα, τόσο πολὺ μακρὸς με φάνηκε ὁ καιρός. Δὲν θέλω, κύριε να φανῶ γενναϊότερος ἀπὸ ὅτι εἶμαι, φοβήθηκα διαβολομένα καὶ δὲν πῆρα θάρρος παρὰ ὅταν εἶδα τὸν λύκο περὶ τρομαγμένο ἀπὸ μένα. Δὲν κατάλαβα τί τοῦ συνέθε κ' ἐμεινε γιὰ μιὰ στιγμή ἀναποφάσιτος, παραζαλισμένος ἀπὸ τὸ πείσμα του. Τότε πῆρα τὸ ὀκταβίον μου καὶ ἀρχισα να τὸν παίζω ὅσους σκοποὺς ἤξευρα, διότι εἶχα διαβάσει σ' ἓνα ρωσσικὸ βιβλίον ὅτι ὁ λύκος κισθάνεται ἀκατανίκητον τρόμον καὶ φόβον ἀπὸ τὴν μουσικὴν. Ὅπως δὴποτε, ἐφθάσατε ἐγκρίτως τὸ χαμένο ἤρχισε να συνειθίζῃ. Βλέπετε ὅτι ἔχει καὶ τὰ καλά του τὸ φλουτάκι μου, πού τόσο τὸ περιπαίζατε στοὺς Μαρτινί;

— Γαμβρέ μου, θὰ με συγχωρήσῃς διὰ τὰς τρομερὰς στιγμὰς πού πέρασες ἐκεῖ μέσα;

— Εἶπέ, πεθερέ μου, τὰς θριαμβευτικὰς στιγμὰς εἰς τὰς ὁποίας θὰ χρεωστῶ τὴν εὐτυχίαν μου.

'Ἐβγαλιν τὸν λύκον ἀπὸ τὴν παγίδα καὶ τὸν ζαπλωσαν στοὺς φορεῖον πλάγι στὴν λύκαινα. Ὁ συμβουλευγρός ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸ ἄλλο, ὁ Μονιέ χερί με χερί με τὸν γαμβρό του, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ ὅλην τὴν συνοδίαν βγήκαμε στοὺς δρόμους.

'Ὅταν φθάσαμε στοὺς Μαρτινί οἱ γυναῖκες μὰς ζητωκραύγασαν. Τὸ πολυτελέστατο γεῦμα με τὰ ἄρθρα καὶ ἐλεκτὰ κρυστά καὶ τὴν καμπανίτην ἐδιπλασίασαν τὴν φαιδρότητα, τριπλασίασαν τὰς δυνάμεις μας καὶ ἐχρησώσαμεν ἔως τὸ πρῶν, πρὸς τιμὴν τῶν ἀρεκβίωνων τῆς δεσποινίδος Μαρθίλλδης Μονιέ μετὰ τοῦ κυρίου Ὀκταβίου Μουλὲν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ ὑπὸ Ν),

Ἐροϊκὸς Λαφονταίν.

ΔΙΑ ΤΗΣ ΤΑΧΕΙΑΣ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΑΣ

— α' Ὅταν ὀνομάζεσαι Λουὶν ἢ Λα Τρεμοὶλ τὸ ἐνωῶ πολὺ καλὰ να αἰσθάνεσαι κάποιαν εὐχαρίστησιν δικαιωνίζων τοὺς Λουὶν ἢ τοὺς Λὰ Τρεμοὶλ, ἀλλὰ μὰ τὸ ναί, ὅταν ὀνομάζεσαι Σαμπλάρ, τί ἐνδιαφέρον μορεῖ να ἔχῃ να...; Λέγε... 'Αποκρίσου...»

Τοιοῦτοτρόπως ἐξεφράζετο ὁ νεκρὸς Ραούλ Σαμπλάρ, ἀνέτως ἐξηπλωμένος εἰς εὐρύχωρον κήθισμα, ἀπὸ κόκκινο βελούδο. Αὐτὰ ἐγίνοντο τὴν 26 Μαρτίου 1892, εἰς ἓνα σαλόνι τῆς ταχείας ἀμαξοστοιχίας τῆς Μασσαλίας ἢ ὁποία εἶχεν ἀναχωρήσει ἀπὸ τὸ Παρίσι εἰς τὰς 8 καὶ 50 τῆς πρωίας. Ἡ ἀμαξοστοιχία μετὰ μὲγάλον πάταγον διήρχετο τὴν γέφυραν τῆς Σαραντόν. Ὁ νεκρὸς Σαμπλάρ ὡμίλει μετὰ τὸν φίλον του Μαυρίκον Ρεβουάλ, ὁ ὁποῖος ὕστερα ἀπὸ μίαν ἄδειαν ἀπουσίας, ἐξ ἑβδομάδων, μετέβαινεν εἰς Ἄφρικὴν ὅπου ἦτο τὸ τάγμα του. Ὁ ἀξιωματικὸς

των εϋζώνων τῆς Ἀρσινόης ἀπάντησεν εἰς τὴν ἐρω-
τησιν τοῦ φίλου του μὲ ἀρίστον νεῦμα.

— «Καὶ ὅμως, ὁ πατέρας μου τόβραλε στὸ νοῦ του...
Θέλει σώνει καὶ καλὰ νὰ μείνουν ὕστερα ἀπὸ ἐμὲ
Σαμπλάρ. Καὶ ἐπειδὴ ἔχει μόνον ἓνα υἱὸν ὁ πατέ-
ρας, εἰς ἐμὲ ἐπιβάλλεται νὰ κάμω τὸ ἀπαιτούμενον.

— Λοιπὸν, κάμω τὸ ἀπαιτούμενον!...

— Μὰ, μὲν εἶμαι εἰκοσι-τεσσαρῶν ἐτῶν, φίλ-
τατέ μου, καὶ νὰ νυμφευθῆ κανεὶς τόσον νέος, εἶναι
σαλτηρόν! Θαρρῶ ὅτι ἔγω ἀκόμα τὸ δικαίωμα νὰ δια-
σκειδάσω ὀλίγον, καὶ μάλιστα πολὺ.

— Λοιπὸν, διασκεδάσε!...

— Ἰσια ἴσια καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἔκαμνα ἕως τώρα.
Διασκεδάσα, καὶ μὲ τὸ παραπάνω! ἀλλὰ μ' ἀρέσουν
μόνον αἱ πολυδάπανοι διασκεδάσεις. Δὲν ξέρω νὰ
διασκεδάζω χωρὶς γοήματα καὶ δὲν ἔχω πλέον οὔτε
ἓνα ἄσπρο, μ' ἄκουε, οὔτε ἓνα ἄσπρο.

— Ἐσύ, εἶσαι πλούσιος.

— Μεγάλη ἀπάτη!... Ὅταν ἐνηλικιώθην, πρὸ
τριῶν ἐτῶν, πῆρα ὅτι μ' ἔπερσε ἀπὸ τὴν κληρονο-
μίαν τῆς μητρός μου. Δὲν ἦτο πλουσία ἡ μητέρα...
ἐξοχόσιες χιλιάδες φράγκα... τόσο μόνον... Ὁ πα-
τέρας εἶχε νυμφευθῆ σχεδὸν ἀπὸ ἐρωτα... Τίς ἐξο-
χόσιες χιλιάδες τίς ἔφαγα σὲ τρία χρόνια... καὶ ἀξιο-
πρεπῶς μποροῦντα νὰ ἐξοδεύω ὀλιγώτερα ἀπὸ ἔγω
πατέρα σὰν τὸν διὰ μου;... Εἶναι ὑπερβολικὰ πλού-
σιος ὁ πατέρας!...

— Τὸ λέγουν.

— Καὶ ἔχουν δικαίον νὰ τὸ λέγουν. Ἐχει μιὰ
δωδεκάδα ἑκατομμύρια ἰδικὰ του, ὅπως δι' ὅλου ἰ-
δικὰ του, ἔξω ἀπὸ κάθε ἐνδεχόμενον κίνδυνον, καὶ
τὸ τραπεζικὸν του κατὰστημα ἐργάζεται θαυμά-
σια καὶ τὸν φέρει, χρονιὰ μὲ χρονιὰ, ἐκτὸς τῶν εἰσο-
δημάτων τῶν δώδεκα ἑκατομμυρίων, τριακόσιες—
τετρακόσιες χιλιάδες φράγκα. Ἀσφαλίστατον τὸ
κατὰστημα Σαμπλάρ, εἶναι ἡσυχον, εἶναι τίμιον, εἶναι
σεβαστόν! Ὁ πατέρας εἶναι ἄδικος δι' ἐμὲ, μὰ
ἐγὼ εἶμαι δίκαιος δι' αὐτόν. Ὅταν ἔχει κανεὶς τὸν
πατέρα του στὶς δουλίες, εἶναι πολὺ εὐχάριστον νὰ
μὴν εἶναι ἐκτεθειμένος νὰ ἀπαντῇ, εἰσπερχόμενος κά-
που, ὀφθαλμοῦς αἱ ὁποῖοι θαρρεῖς νὰ σὲ λέγουν «Ἐσύ,
παλλικάρη μου, ἔχεις ἓνα πατέρα πού μὲ κατέστρε-
ψε». Ὁ πατέρας ἓνα μόνον πᾶθος ἔχει: ἀπὸ τίς
πέντε εἰς τὰ ἑπτὰ, κάθε βράδυ στὴ λέσχη του, τὸ
πικέτο του, πέντε λαπτὰ ἢ γίμσα, καὶ ἐπειδὴ εἶναι
πρώτως δυνάμειος κερδίζει ἑπτὰ φορές στὶς δέκα.
Κρατεῖ λογαριασμὸν τοῦ παιγνιδιοῦ, μὲ τὴν αὐτὴν
λεπτεπίλεπτον ἀκρίθειαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐκτελεῖ
ὅλας τὰς πράξεις τοῦ βίου του, καὶ ἔλεγε προχθὲς
ὅτι ἐκέρδησεν ἐρέτος ἀπὸ τὸ πικέτο ἑξ̄ χιλιάδες
πεντακόσια φράγκα, χωρὶς πληρωμένα. Ἐχει
μίαν ἑδραν εἰς τὴν Ὀπεραν, ὅχι διὰ τὸ μπαλέτο,
ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν μουσικὴν. Δὲν πατεῖ ποτὲ
τὸ πόδι του στὸ θέατρο... καὶ ἐγὼ ἐπίσης... Οἱ χο-
ρεύτριες, μ' ἀφίνουν πάντα ψυχρόν... Κατοικοῦν στὸ

Βατινάδ ἢ εἰς Μανμάρτ... Περπατοῦν πάντα μὲ
τὴν μητέρα τους... Δὲν ἔχουν καθόλου καλοὺς τρό-
πους... Ἐπὶ τέλους ὁ πατέρας μου εἶναι, μπορεῖ
κανεὶς νὰ τὸ πῇ, ἓνας καλὸς ἄνθρωπος... Βλέπετε,
ἐξοκολουθῶ νὰ εἶμαι δίκαιος πρὸς αὐτόν. Πρῶτα
πρῶτα, ἐγὼ πάντα ἔχω τὴν εὐθυκρίσιαν... Μάλιστα,
εἶναι πολὺ καλὸ πρᾶγμα νᾶχη κανεὶς πατέρα ἀξιο-
σεβαστόν... καὶ ὁ παπᾶνις Σαμπλάρ εἶναι ὁ ὑπο-
γραμμὸς ὅλων τῶν ἀρετῶν καὶ θησαυρίζει δι' ἐμὲ
μὲ ζῆλον... ἀλλὰ, θαρρῶ, πῶς διὰ τὴν ὄραν θησαυ-
ρίζει κάπως ὑπερβολικὰ. Μὲ ἔνοφε τὰ τρόφιμα.
Δὲν νυμφεύεται, δὲν ἔχει παραδες... Βραχυλογία!
Ἰάστερη! Νὰ τὸ πρόγραμμά του! Καὶ μὲ ξετρού-
πασε μιὰ γυναικίαν!... Μὰ ἀντὶ νὰ πῶ μιὰ, ἔπερσε
νὰ πῶ τρεῖς.

— Τρεῖς γυναικίαις!

— Ναι, ἓνα πρῶν, ἦλθε καὶ μὲ ἡῦρε... «Πρέπει
νὰ ξεμπερδαύουμε, μὲ εἶπε. Νὰ ἓναν κατὰλογο, τρεῖς
ὄραιες, τρεῖς θαυμάσιες προτάσεις...» Εἶχε τὰ ὀνό-
ματα, τὰς συγγενείας, τὴν προικὰ. Καὶ μάλιστα ἡ
κατὰταξις ἦτο ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς προικῆς. Ἐδέησε
νὰ ὑποχωρήσω καὶ νὰ συγκατανεύσω εἰς συνάντη-
σιν μὲ τὸν ἀριθμὸν ἓνα. Ἢ συνάντησις ἔγινε εἰς τὸ
Σαλὸν τῶν Ἰλυσίων. Ἄ! σίγη μου, ὁ ἀριθμὸς ἓνα...
Στεγνὴ, ἐπίπεδος, κοκολιάρη, μὲ πυκνάδες...

— Τότε, διατί ὁ πατέρας σου...;

— Διατί! Διότι ἦτο κόρη, καὶ κόρη μονογενῆς
μεγάλου ἐργοστασιαρχοῦ τοῦ Ρουβέλ... Ἦτο θαυμά-
σιον! Ἀρχίζαμεν μὲ ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα εἰσό-
δημα ὁ καθείς, καὶ θὰ ἦτο ἀργότερα, κατόπιν πραγ-
ματοποιήσεως τῶν ἐλπίδων, κατὰκλυσμός ἑκατομ-
μυρίων. Αὐτὴ ἡ ἰδέα ὅτι μίαν ἡμέρα, αὐτὰ τὰ ἑκα-
τομμύρια τοῦ Παρισίου μὲ τὰ ἑκατομμύρια τοῦ Ρου-
βέλ θὰ ἀποτελέσουν ἓνα σωρόν, ξεπρέλλενε τὸν πα-
τέρα... Ἐμένα, τὰ ἑκατομμύρια δὲν μὲ τρομάζουν,
μὲ τὴν συμφωνίαν ὅμως νὰ κυλιούνται γύρω σὲ μιὰ
εὐμορφή, πολὺ εὐμορφή γυναικίαν ἢ ὁποῖα γὰ ἦναι
κομψή πολὺ κομψή. Νὰ τὸ διὰ μου πρόγραμμα!
Τὴν γυναικίαν μου, πρέπει νὰ μπορῶ νὰ τὴν ὀδηγῶ
εἰς τὰ θεωρεῖα τῶν μικρῶν θεατρῶν, χωρὶς νὰ κοκκι-
νίζω μπροστὰ σέκεινες πού ἀνοίγουν τὰ θεωρεῖα.

(Ἀκολουθεῖ).

Οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ, δύνανται νὰ πευθύνωνται
διὰ τὰ ἀρρωῶντα τὸ περιοδικόν:

Οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ πρὸς τὸν ἡμέτερον ἀνταπο-
κριτὴν κ. Κωνσταντίνον Κοιμειντῆν εἰς Πύργον.

Οἱ ἐν Σμύρῃ πρὸς κ. κ. Στέφανον Βεινό-
γλου καὶ

Οἱ ἐν Ἀγκύρᾳ πρὸς τὸν κ. Α. Γιανόπουλον.